

primorski dnevnik

P.P. 126
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

8554 AA

60100200

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 154 (11.570)

Trst, sobota, 2. julija 1983

Na zasedanju centralnega komiteja ZK Jugoslavije

Obsodba neofašističnih napadov na slovensko manjšino v Italiji

Zadnji dogodki so napad na dobre odnose med Italijo in Jugoslavijo
Narodnostne manjšine bistveni činitelj odnosov Jugoslavije s sosedi

BEOGRAD — Na včerajšnjem zasedanju centralnega komiteja ZK Jugoslavije, ki je bilo namenjeno predvsem mednarodnim odnosom, je bil govor tudi o zadnjih fašističnih napadih na slovensko manjšino v Italiji. O tem je govoril Dimče Belovski, strokovnjak na področju manjšinske problematike (bil je predsednik seminarja OZN o zaščiti človekovih pravic pri manjšinah leta 1974 v Ohridu in se je v tej funkciji udeležil tudi manjšinske konference v Trstu), ki je pozval k obsodbi fašističnih napadov na pripadnike slovenske manjšine in je ta fenomen ocenil kot napad na dobre odnose med Italijo in Jugoslavijo. Bivši predsednik zunanjepolitičnega odbora skupščine SFRJ Nijaz Dizdarević pa je poudaril, da so manjšine bistveni činitelj odnosov Jugoslavije s sosedi.

Na seji predsedstva CK ZKJ pa so izvolili predsednika predsedstva Dragoslava Markovića, ki je tako zamenjal Mitjo Ribičiča.

VEČ NA 2. STRANI

SZ in ZDA pristajata na kompromisni predlog Sporazum v Madridu?

MADRID — Sovjetska zveza je danes na konferenci o varnosti in sodelovanju v Madridu napovedala, da je pripravljena na pogajanja «v okviru» španskega predloga, ki skuša preprečiti neuspeh konference.

Napoved je španska delegacija sprejela z olajšanjem, saj so sedaj dane možnosti za premostitev zastoja. Madridska konferenca se je namreč začela že 11. novembra 1980 kot nadaljevanje helsinške (1975) in beograjske (1978). V slepo ulico je zašla zaradi ameriškega nasprotovanja dokumentu nevtralnih in nevrščenih držav, ki ga je Sovjetska zveza načelno podpirala. Delo na konferenci je dobilo novega zagona, potem ko je španski premier Felipe Gonzalez kot gostujoči predložil svoj kompromisni predlog, ki bi združil sovjetska in ameriška razhajanja.

V zahodnih diplomatskih krogih prevladuje sedaj pričanje, da hoče Sovjetska zveza čimprejšnji konec konference o varnosti in sodelovanju v Evropi, saj bi morebitni neuspeh negativno vplival na celoten proces

popuščanja napetosti ne samo v Evropi temveč v vsem svetu. Moskva pa ima čisto dovolj drugih problemov, da bi sedaj v nedogled vlačila to vprašanje.

Tudi po včerajšnjih izjavah delegata ZDA na plenarni seji je razvidno, da je ameriška administracija pripravljena na kompromis, če drugega ne, da se ne bi zamerila Špancem, ki so za ZDA pomemben člen v njihovi evropski strategiji.

Vsekakor pa ne moremo že sedaj trditi, da je uspeh madridske konference zagotovljen. Sovjetska zveza je namreč že zahtevala, naj v sklepni dokument ne vnesemo napovedi o evropski konferenci za «medčloveške odnose», na kateri bi razpravljali o vprašanju snidenja ločenih družin, mešanih zakonov in vizumih. Načelno tej konferenci ne nasprotuje, noče se pa predhodno obvezati, da bo na njej sodelovala.

V prihodnjih dneh kot kaže bo dvostransko srečanje med ameriško in sovjetsko delegacijo, ki bo bržkone pospešilo delo na konferenci.

Razgovor s predsednikom

Ambiciozni načrti našega gledališča za novo sezono

V četrtek se je sestal upravni svet Slovenskega stalnega gledališča, ki je sklepal o novem repertoarju za sezono 1983-84 in proračunu. Zaradi očitne pomembnosti seje in sklepov smo zaprosili za krajši razgovor predsednika SSG Bogota Samso.

Gledalce najbolj zanima, kaj bodo videli v novi sezoni. Objavo novega repertoarja spremlja radovednost. No, gledališče bo sicer pozneje predstavilo celoten repertoar, nas pa le zanima, če ste nam pripravili kaj posebnega...

Ne bi naštel vseh del, čeprav je vsako po sebi zanimivo, omenil pa bi to, da bo tudi letos naše gledališče poskrbelo za slovensko noviteto. Tu mislim na delo «Vojaška skrivnost», ki ga je napisal Dušan Joyanovič, to je eden izmed najbolj znanih slovenskih in jugoslovanskih dramatikov in režiserjev. Delo govori na originalen način o sodobni družbi. Dogaja se v nekem inštitutu, kjer preučujejo živalsko govorico. Odnosi med strokovnjaki inštituta in živalmi dajejo avtorju možnost, da na izjemno duhovit način razpravlja o sodobnem svetu. Delo bo postavljeno prihodnjo sezono.

Naj k temu dodam, da so upravni svet in drugi organi gledališča pazljivo pripravljali repertoar. Na četrtkovni seji pa smo pustili odprte še nekatere možnosti, tako bo treba še dokončno izbrati med dvema italijanskima deloma, eno izmed teh je izrazito po-

NADALJEVANJE NA 6. STRANI

NA POBUDO SCOTTIJA

Pogodba kovinarjev z mrtvega tira

RIM — Povsem nenadejano so se pogajanja za obnovo delovne pogodbe kovinarjev v zasebni industriji premaknila z mrtvega tira. Stališča enotnega sindikata FLM in združenja delodajalcev Federmeccanica so sicer še precej narazen, toda do prihodnje srede bi moralo vsekakor priti do odločitve. Pobudo za tak pospešen tek pogajanj je prevzel minister za delo Scotti s soglasjem obeh pogodbenih strani.

Po vrsti ločenih sestankov je namreč Scotti sinoči spravil sindikaliste in delodajalce za skupno mizo in se dogovoril z njimi za hitro zaključno fazo pogajanj: danes in jutri mu bosta FLM in Federmeccanica pisмено predložili stališča, ki jih zagovarjata glede vseh vprašanj sindikalnega spora. Že v ponedeljek zjutraj pa se bosta obe strani srečali na neprekinjenih pogajanjih «z aktivno prisotnostjo ministra za delo», z naslednjim dnevnim redom: v ponedeljek bodo razpravljali o plačah in staležih, v torek pa o delovnem času. Če ne bi dosegli sporazuma, bo minister v sredo predložil dokončni kompromis.

Podpis prijateljstva

Devinsko - nabrežinski župan Albin Škerk in predsednik občinske skupščine Ilirske Bistrice sta včeraj v Sestlanu podpisala listino pobratenja med obema občinama in s tem potrdila obojestransko voljo po nadaljevanju medsebojnega sodelovanja na vseh ravneh

NA 4. STRANI

Polemika med PSI in KD ne pojenja

RIM — Kot je bilo predvideti, se italijansko politično nebo po ostrih predvolilnih polemikah ne kaže nič kaj kmalu razjasniti. Tiste, ki so Italijanom že napovedali poletne politične in brezvladje, pa je včerajšnji politični dan vendarle nekoliko omajal. Slišati je bilo nekaj prvih konkretnih in dejavnih predlogov, usmerjenih v premagovanje ostrih nasprotij, ki jih je nakopila razgreta volilna kampanja.

Potem, ko je KD zavrnila «izvivalni» Formicov predlog, se je lotila izdelave svojega političnega predloga, ki ga bo predstavila na sestanku vodstva prihodnji četrtek. Hkrati pa je tudi Craxi na straneh strankinega glasila «Avanti» označil Formicove zamisli kot strogo osebno razmišljanje v okviru proste politične razprave. Demokršćanske tožbe, da hoče PSI krščansko demokracijo odriniti h kraju pa je Craxi zavrnil s trditvijo, da je prav KD tista, ki še dandanes vodi izrazito protisocialistično politiko in namesto da bi resno razpravljala o socialističnih predvolilnih predlogih,

demagoško izraža Formicova stališča. Če KD svojega odnosa do socialistov ne bo spremenila, so ti po Craxijevih besedah mirno pripravljeni stopiti v opozicijo.

Galloni v današnji številki demokršćanskega glasila «Il Popolo» sprejema na znanje Craxijeve besede in dodaja, da «če je tako, pač sam po sebi odpade razlog za polemiko med KD in PSI».

Liberalni tajnik Zanone še naprej vztraja pri predlogu o skupinskem srečanju petih strank starega vladnega zavezništva, medtem ko je za republikanca Spadolinija pametneje začeti z dvostranskimi pogovori. Socialdemokrat Longo predlaga, da bi se najprej srečale štiri laične stranke in se nato skupno pogovarjale s KD. Njegova strankarska kolega, ministra Nicolazzi in Di Giesi sta drugačnega mnenja: pot do nove petstranske vlade je zanju pretežavna in predolga, zato predlagata hitro sestavo začasne vlade, ki bi lahko deželo povedla na pot najstrožje in pravične politike «zategovanja pasu».

Kot poslanec Negri ne bo govoril Odložili proces «7. april»

RIM — Novoizvoljeni poslanec radikalne stranke in glavni obtoženeц na procesu «7. april» Toni Negri je na včerajšnji obravnavi jasno povedal, da ne bo več odgovarjal na vprašanja sodnikov in javnega tožilca, da so morali po daljšem posvetu proces odložiti na 26. september.

Padovski profesor bo torej po skoraj štirih letih preventivnega zapore ponovno stopil v življenje, tokrat kot poslanec, ki je na lastni koži spoznal metode italijanskega sodstva. Za ostale obtožence, ki so jih aretirali tistega 7. aprila 1979 pa se bo preventivni zapor nadaljeval.

GORICA ZA SODELOVANJE

Vloga Gorice je v prijateljskem sodelovanju s sosedno Slovenijo. Mesto se bo razvijalo le, če bodo politični in trgovski odnosi med Italijo in Jugoslavijo dobri. To je ob sklepu dvodnevnih proračunske razprave v goriškem občinskem svetu dejal župan Scarano, to so v svojih posegih poudarili tudi številni svetovalci.

Proračun so goriški mestni očetje sprejeli včeraj ponoči. Proračun sam na sebi je odraz obveznih števil, s katerimi se ni moč igrati. Razprava pa je dala možnost svetovalcem vseh strank da so govorili o številnih problemih, ki tarejo v tem trenutku Gorico in Goriško. Trgovina je v krizi ker ni jugoslovanskih kupcev. Industrija je v težavah in ni videti možnosti, da bi kdo odprl nove tovarne. Šolstvo je pokazalo, da ni prav nič sodelovalo z gospodarsko realnostjo, zaradi tega je preveč mladih brez dela in smo priča izseljevanju mladih s šolsko diplomio.

V razpravi so nekateri omenili tudi vprašanja slovenske narodnostne skupnosti, kar je prišlo v ospredje, ko je bil govor o šolah, o kulturi, o rajijskih snetih. Poudarjeno je bilo,

VEČ NA 8. STRANI

NA PRVENSTVU V BOLOGNI

Član Poleta S. Kokorovec državni prvak

BOLOGNA — Na državnem prvenstvu v kotalkanju, ki se te dni odvija v Bologni, je poletovec Samo Kokorovec spet požel izjemen uspeh, saj je v kategoriji seniorjev zanesljivo osvojil prvo mesto. O Samovem uspehu bomo seveda še poročali.

Jugoslaviji posojilo Mednarodne banke za obnovo in razvoj

BEOGRAD — Svetovna banka je včeraj po sporočilu informativnega centra ZN v Beogradu objavila, da se bo plačilna bilanca Jugoslavije izboljšala z dodelitvijo posojila, ki ga bo dala Mednarodna banka za obnovo in razvoj v višini 275 milijonov dolarjev. Posojilo bo pripomoglo k uresničitvi stabilizacijskega programa, katerega namen je izboljšati plačilno bilanco države, s povečevanjem učinkovitosti in konkurenčnosti gospodarstva. Povečan izvoz lahko pričakujejo zaradi ugodnejšega pristopa do mednarodnih tržišč kapitala. Devizna sredstva so nujno potrebna izvoznikom, da bi jim omogočili uvoz surovin, rezervnih delov in potreben reprovromaterial.

Za izboljšanje razvoja jugoslovanskega izvoza bo ustanovljen sklad za izboljšanje izvoza v okviru Združene beograjske banke. Prek tega sklada bo posojilo Mednarodne banke za obnovo in razvoj zagotovilo devizna sredstva izvoznikom za financiranje nujnega uvoza surovin, reprovromateriala, rezervnih delov in uvoznih sestavnih delov za ključne industrijske projekte, gradbena dela, ladje in uvoz investicijske opreme.

Prvi del posojila Mednarodne banke za obnovo in razvoj v višini 175 milijonov dolarjev, bo, kot pričakujejo, izplačan do decembra letos.

V Beogradu uvedli bone za sladkor

BEOGRAD — Od včeraj od 13. ure prodajajo v beograjskih trgovinah na bone tudi sladkor. Za en bon Beograščani lahko dobijo 2 kilograma sladkorja, zdaj pa veljajo rezervni boni za dva meseca. Sladkor bodo prodajali po isti maloprodajni ceni, ki je veljala tudi doslej. To so sporočili na včerajšnjem sestanku mestne komisije in štaba za preskrbo.

Uvedba bonov, kot so povedali, ni posledica pomanjkanja sladkorja v jugoslovanskem glavnem mestu. Beograd namreč zdaj razpolaga s približno 6500 tonami sladkorja, ki so ga poslali, ali ga pošiljajo trgovinam, v kratkem pa bo v prodajalne prišlo preostalih 3500 ton sladkorja. Teh 10.000 ton so uvozili v okviru kompenzacije iz Avstrije, Beograd pa razpolaga s še 3000 tonami tega pomembnega življenjskega proizvoda. Če to primerjamo s povprečno porabo v prejšnjem mesecu 3800 ton, se kaže, da je sladkorja za približno 30 odstotkov več, kot ga je potrebno v normalni potrošnji. Bone so uvedli z namenom, da umirijo tržišče v Beogradu, kjer se je nenadoma pojavila prekomerna poraba sladkorja, verjetno zaradi slabe preskrbe na drugih območjih.

Gospodarstvo letos ne dosega tišega, kar smo načrtovali, vendar položaj ni brezupen, saj bi lahko bil slabši. Gospodarske razmere se niso izboljšale in se zaradi številnih motenj lahko letos še poslabšajo. Toda zvezna vlada ne namerava sprejemati nikakršnih novih in spektakularnih sveznih ukrepov, pač pa bo najverjetneje morala posredovati z dopolnilnimi ukrepi, katerih namen je povečanje učinkovitosti doslejšnjih rešitev. To pomeni, da zvezna vlada ne namerava spreminjati gospodarske politike, kajti težave lahko odpravimo samo z vztrajnim delom v vseh delovnih organizacijah in v vsej družbi. Tako nekako bi lahko zelo na grobo povzeli misli, ki jih je na nedavnem zasedanju zvezne skupščine povedal podpredsednik zvezne vlade Srebrnič in ki so pravzaprav sklep analize gospodarskih gibanj od januarja do maja letos.

Takoj po tem, ko je zvezna vlada izdala analizo o letošnjih gospodarskih gibanjih v Jugoslaviji, so začele leteti nanjo dokaj ostre in kritične puščice, češ da je zvezna vlada preoptimistična v svojih ocenah, da je gospodarski položaj v Jugoslaviji dosti slabši, kot pa ga vidi vlada, in da tudi gospodarska politika,

Razprava CK ZKJ o mednarodnih odnosih

Jugoslavija ohranja kontinuiteto prijateljskih odnosov s sosedi

Po zapadlosti enoletnega mandata Mitje Ribičiča
je Dragoslav Marković novi predsednik predsedstva CK ZKJ

BEOGRAD — Na seji predsedstva CK ZKJ so na temelju statuta ZKJ in poslovnika predsedstva CK ZKJ z predsednika predsedstva CK ZKJ z enoletnim mandatom izvolili člana predsedstva CK ZKJ Dragoslava Markovića.

Predsedstvo je izrazilo priznanje Mitji Ribičiču za uspešno opravljanje dolžnosti predsednika predsedstva CK ZKJ v minulem obdobju in poudarilo nujnost še intenzivnejšega dela ZKJ v sedanjem aktualnem družbenogospodarskem položaju — v zvezi s tem je preučilo tudi lastne odgovornosti in obveznosti.

Dragoslav Marković, novi predsednik predsedstva CK ZKJ, se je rodil leta 1920 v Popoviću, v srbski občini Sopot. Član KPJ je od leta 1939. Pred vojno je študiral medicino. Je nosilec partizanske spomenice 1941 in številnih visokih družbenih priznanj in odlikovanj.

Med vojno je bil med drugim politični komisar čete kosmajskega partizanskega odreda in sekretar okrožnega komiteja KPJ za beograjsko okrožje. Po osvoboditvi je opravljal številne zelo odgovorne dolžnosti v SR

Srbiji. Bil je tudi veleposlanik v LR Bolgariji. Sodeloval je pri pripravljanju ustave SFRJ in ustave SR Srbije. Bil je član predsedstva SR Srbije, predsednik skupščine SFRJ in član predsedstva CK ZKJ.

Na včerajšnji plenarni seji CK ZKJ, na kateri so proučili aktualna vprašanja mednarodnih odnosov, stikov in sodelovanja ZKJ, je DOBRIVOJE VIDIČ v uradnem poročilu ocenil, da v obdobju po 12. kongresu ZKJ niso zaustavljeni tokovi svetovne krize niti na gospodarskem niti na političnem področju, zato je prednostna naloga vseh držav in naprednih sil preprečiti nadaljnje zaostrovanje mednarodnega položaja.

Dobrivoje Vidič je podprl zamisel o spremembi Balkana v območje miru in poudaril, da Balkan lahko postane vzorno območje miru, če bi se za to trdno zavzele vse države tega območja, čeprav so težave v zvezi s tem znane.

Ko je govoril o sodelovanju s sosednjimi državami, je Dobrivoje Vidič dejal, da je Jugoslavija obdržala kontinuiteto prijateljskih odnosov z večino

sosednjih držav, ne glede na določena nihanja. Odnose z Bolgarijo še nadalje obremenjuje dejstvo, da ta država ne priznava obstoja makedonskega naroda in makedonske manjšine v svoji državi, kar je nesprejemljivo in nedopustno.

DIMČE BELOVSKI je pozval udeležence plenuma, naj obsodijo neobzdrane napade neofašistov v Italiji na slovensko manjšino in je ta novi fenomen ocenil tudi kot napad na dobre odnose med Jugoslavijo in Italijo. Belovski je tudi izrazil nezadovoljstvo s stopnjo razumevanja in sodelovanja na Balkanu. Opozoril je, da je na tem geopolitičnem prostoru še preveč ozračja konfrontiranja zunaj balkanskih sil in velikih vojaško - političnih skupnosti, prisotna pa je tudi nestrupnost in pomanjkanje vzajemnega zaupanja.

NIJAZ DIZDAREVIČ je poudaril, da je politika Jugoslavije do sosednjih držav sestavni del politike neuvrščenosti. Ko je govoril o narodnostnih manjšinah kot bistvenem činitelju odnosov Jugoslavije s sosedi, je dejal, da bomo ta vprašanja reševali to-

liko uspešneje, kolikor so razvitejši tudi drugi vidiki sodelovanja. Jugoslavija pri tem zavrača vse, kar spodbuja nacionalizem in šovinizem.

ALI SUKRILJA je obširno analiziral obnašanje Envera Hoxhe in albanskega vodstva proti Jugoslaviji in poudaril, da gre za nenehno izzivalno ravnanje. Albansko vodstvo je prizadeto, ker množice na Kosovu niso sprejele akcije iredente in sovražnikov neodvisne in samoupravne socialistične Jugoslavije. Hudo jih prizadene tudi akcija Jugoslavije pri razkrinkavanju politike vodstva iz Tirane do Jugoslavije.

DUŠAN DRAGOSAVAC je zavrnil mnenja, da je poljsko krizo mogoče premagati le s popraviljem napak ob zadržanosti sistema, ki je krizo tudi povzročil. Do krize je prišlo, kot je ocenil Dragosavac, zaradi tehnokratske - birokratskega sistema, ki se je ločil od delavskega razreda. Samo postopna vzpostavitev socialistične demokracije lahko omogoči premaganje krize, ne pa kot nekateri menijo, popraviljanje napak v tako imenovanem realnem socializmu ali z vrnitvijo na buržoazno sceno. (dd)

Zasedanje UNCTAD uspešno h koncu

BEOGRAD — Na šestem zasedanju UNCTAD so pogajalske delovne in redakcijske skupine, ki zadnje dni intenzivno poskušajo približati stališča in uskladiti predloge, delave vso noč s četrta na petek. S podobnimi zadevami se je ukvarjala tudi kontaktna skupina predsednika zasedanja na visoki ravni, ki je zasedala do polnoči.

Po napredku v pogovorih je vse manj tistih, ki so pesimisti. Celo nasprotno, lahko bi rekli, da prevladuje prepričanje, da bo beograjski UNCTAD vseeno pomenil korak naprej v skupnih prizadevanjih za reševanje problemov trgovine, financ in razvoja v svetu.

Vsekakor pa mora vse, kar so uskladili v pogajalskih skupinah dobiti soglasje regionalnih skupin, zatem pa mora to sprejeti tudi plenum. To pomeni, da se težave lahko pojavijo tudi o vprašanjih, o katerih so že dosegli predhodno soglasje.

Določen napredek v sklepnih pogovorih na šestem UNCTAD so dosegli predvsem zaradi prožnega stališča obeh strani, tako industrijsko razvitih kot držav v razvoju. Kot kaže, je ob koncu tega zasedanja začela prevladovati zavest, da neuspeh UNCTAD nikomur ne ustreza, tako tudi ne tistim, ki so s svojimi trdnimi in od prej znanimi stališči najbolj zavirali njegovo delo. Gre vsekakor za industrijsko razvite države, ki so tudi v Beogradu pokazale malo posluha, ne le za zahteve držav v razvoju, temveč tudi za globalno in skupno premagovanje svetovne gospodarske krize.

Z. S.

Vse več pozornosti navtičnemu turizmu

SPLIT — S podpisom samoupravnega sporazuma 43 organizacij združenega dela z območja Hrvaškega Primorja in Dalmacije so včeraj slovesno ustanovili delovno organizacijo, specializirano za razvoj navtičnega turizma «Adriatic club Jugoslavija». Ob slovesnem podpisu v vili Dalmacija v Splitu so bili navzoči tudi predsednica ZIS Milka Planinc, predsednik IS Hrvatske Ante Marković in skupina zveznih in republiških funkcionarjev.

Adriatic club Jugoslavija, ki bo imel na predlog skupščine občine Pulj sedež na Brionih, načrtuje, da bi do leta 1990 na Jadranu zgradili 135 navtičnih centrov s 60.000 privezi. Prav tako namerava nabaviti lastno čartersko floto jadrnic z 20.000 privezi in na Jadranu ustanoviti tri velika športna središča za jadranje

in druge športe navtičnega turizma.

Takšen program organiziranega delovanja navtičnega turizma bo omogočil zaposlitev 5000 ljudi in v zadnjem letu realizacije devizni priliv v višini 800 milijonov dolarjev in 5 milijard dinarjev. V prvi fazi realizacije projekta, ki ga bodo uresničili že do začetka prihodnje turistične sezone, bodo v obstoječih ali novih marinah ob minimalnih naložbah zgradili 6500 ladijskih privezov in nabavili tudi prve jadrnice za čartersko floto Adriatic cluba Jugoslavije.

Sredstva za financiranje prve faze projekta bodo zagotovili z združevanjem z INA in kmetijskimi kombinati, ki so zainteresirani za prodajo svojih izdelkov in za skupno uporabo deviznega priliva, ki ga bo ustvarila ta nova navtična organizacija. (dd)

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Nobene spremembe v gospodarski politiki

ki jo zvezna vlada vodi, ni najustrežnejša, saj pred nekaterimi težavami in motnjami enostavno za miži in jih ne poizkuša reševati sproti. Očitajo ji, da preveč čaka, namesto da bi poskušala pomagati gospodarstvu.

Najbrž se je že podpredsednik Srebrnič zavedal, da bodo na zvezno vlado letele takšne kritične besede, zato je izredno poudarjal, da so gospodarski dosežki vendarle boljši, kot pa je bilo pričakovati, hkrati pa je našteval številne okoliščine, ki so zaviralno delovale na jugoslovansko gospodarstvo in na ta način nekako skušal opravičevati zdajšnji gospodarski položaj.

Toda za opravičevanje ni imel na razpolago veliko argumentov. Zvezni vladi se zdi najpomembnejši dosežek v letošnjem letu precej povečan izvoz. Najbolj sveži podatki o izvozu govore (16. junij), da izvoz še zdrži visoko raven, saj se je konvertibilni izvoz v tem obdobju, gle-

de na enako v minulem letu, povečal za 15 odstotkov. Takšno povečanje je sicer manjše, kot je bilo predvideno z gospodarskim načrtom, toda doseženo je bilo v obdobju, ko je gospodarstvo naredilo približno toliko kot lani, kar seveda pomeni, da je gospodarstvu uspelo prodati na tujem letos veliko več blaga kot lani.

Soglašamo s tem, da je zvezna vlada lahko zadovoljna s takimi izvoznimi rezultati. Težje pa soglašamo z njenim zadovoljstvom, ki izvira iz dejstva, da je «gospodarstvu uspelo obdržati prvotno raven aktivnosti». Vlada je namreč izredno zadovoljna, da ni prišlo do stagnacije industrijske proizvodnje. Toda oboje, tako izvoz kot obdržana raven proizvodnje, ima tudi takšno stran, ki ne daje veliko možnosti za zadovoljstvo. Res je, da je izvoz na konvertibilne trge močno poskočil, toda ta izvoz doslej še ni prinesel prav nič več deviz kot lani, kar ima seveda zelo neželbe posledice na raznih koncih. Jugoslavija tako ni mogla letos odplačati še niti dolarja sposojene devizne glavnice, ki je prispela letos v odplačilo, ne more pa uvoziti niti vsega najnujnejšega (na primer dovolj surove nafte). Iz tega zornega kota gledano, je seveda uspeh, da je raven industrijske proizvodnje ostala na sorazmerno visoki stopnji ali bolje rečeno, da ni padla, kajti znano je, da je jugoslovanska industrija močno odvisna od uvoza surovin, energije in reprodukcijskega materiala. Po drugi strani pa je to vendarle neuspeh. Vsi so namreč napovedali, da mora dobiti jugoslovan-

sko gospodarstvo večji zagon, če hoče zaslužiti dovolj deviz za odplačilo dolgov. Zato je tudi bilo sklenjeno, da bi se s tujino skušali dogovoriti o tako imenovanih stabilizacijskih posojilih, ki bi jih uporabili za pospešitev proizvodnje. Jasno je seveda, da bo šel velik del novih finančnih posojil za odplačilo dolgov, toda dejstvo je, da precej blagovnih kreditov še nismo začeli črpati oziroma se o njih še nismo uspeli niti dogovoriti. Prav je, da pogajalci skušajo najti za nas najbolj ustrezne načine, toda do zamude pri črpanju blagovnih kreditov prihaja tudi zaradi naših notranjih slabosti in neučinkovitosti. To je priznal celo sam podpredsednik zvezne vlade, pri čemer ni jasno, zakaj prav ta vlada ni takoj ukrepala in pospešila koriščenje blagovnih kreditov, zakaj ni zanje sama predpisala natančne in jasne določila za uporabo teh kreditov. Če bi bile priprave pravočasne in celovitejšje, bi že lahko uporabili del teh posojil, kar bi najbrž odločilno vplivalo na gospodarstvo, ki bi na ta način ulovilo nekoliko hitrejši ritem, brez katerega ne bo mogoče doseči za petino večji izvoz, kot je letos načrtovano.

To je en del kritik, ki letijo na ZIS. Drugi del pa se dotika politike cen in denarne politike. Zvezna vlada je na neki način priznala, da ne pozna pravega zdravlila, s katerim bi lahko zdravila inflacijo. Hitro se tega najbrž ne da storiti, ker je treba ustvariti pogoje, ki sami po sebi zavirajo inflacijo. In prav pri snovanju ni videti veliko napredka, ra-

zen tega, da je zvezna vlada sklenila, da nekaj cen sama ne bo več nadzorovala, pač pa naj se oblikujejo po tržnih zakonitostih. Za vse ostalo pa uporabljajo dokaj običajno metodo: zahtevam za podražitve mora popuščati zaradi najrazličnejših vzrokov: od izgub podjetij do pomanjkljivosti v zveznem proračunu. Za drževanje cen in sproščanje pa povzroča strašansko nered na trgu, pokazalo pa se je, da s tem ni mogoče bistveno vplivati na inflacijo in jo zadržati.

Druga težava pa je notranja ne-likvidnost. Že lani so si podjetja med seboj dolgovala ogromne količine denarja — natančnejšega zneska niti ne vemo čeprav trdijo, da je bilo lani takih medsebojnih dolgov za 173 milijard dinarjev, da jih je bilo letos v začetku aprila že za 215 milijard in da jih bo ob koncu leta, če bo šlo tako naprej za 700 milijard dinarjev. Sami podatki sicer še ne povedo, kaj to pomeni za jugoslovansko gospodarstvo, bolj so najbrž nazorna dejstva, da na primer kar 90 odstotkov surovin in materiala črnogorsko gospodarstvo nabavlja z nepokritimi menicami. Tolikšna nelikvidnost lahko seveda povsem razbremeni jugoslovansko gospodarstvo, toda čeprav je ta problem neprestano prisoten že leto in pol, so šele ta tedaj sprejeli zakone, ki naj bi zaostri finančno disciplino, toda tudi ti zakoni bodo začeli veljati šele prihodnje leto.

Kritik na zvezno vlado je — čeprav ne povsem neposrednih! — še več: okoli razpolaganja z devizami, okoli preskrbe, v zvezi s proračunom, o izplačevanju izvoznih spodbud. Vprašanje pa je, ali te kritike hkrati že pomenijo in napovedujejo skorajšnje spremembe v vladni gospodar-ski politiki.

JOŽE PETROVIČ

Zlatarna Urarna
Laurenti

nudi veliko izbiro
vseh vrst ur:

ročnih, stenskih in budilk
SERVISNI CENTER

SEIKO

TRST — L.go Santorio 4
Tel.: 723-240

Ob premirju med sprtimi v Dolini Bekaa

Napori za reševanje spora med Sirijo in Al Fatahom

BEJRUT, DAMASK, TEL AVIV — Sprta palestinska tabora za sedaj spoštujeta trilo premirje v Dolini Bekaa, medtem ko se ves arabski svet trudi, da bi odpravil sedanjí razkol in dosegel spravo med Arafatovim Al Fatahom, palestinskimi uporniki in Sirijo.

V Damask je že prispela posebna komisija izvršnega komiteja PLO, ki so jo ustanovili na tuniški seji. V njej ni ne Arafata in ne Kadumija, prav tako ni v Damask odpotoval vodja pro-sirske skupine «Saika» Mohamed Halif. Komisijo sestavljajo torej «neodvisni», ki pa lahko računajo na pomoč marksistične komponente v PLO. In prav levičarske sile so ob podpori libanonskih levičarjev dosegle sedanje premirje v dolini Bekaa.

Jaser Arafat pa se premika na dveh frontah, poleg komisije se vedno bolj opira na posredovanje Saudske Arabije in Alžirije, ki sta že predlagali izredni arabski vrh.

Medtem pa se v Izraelu ameriški odposlanec Habib pogaja o umiku Izraela iz Libanona. Washington sedaj baje končno zahteva, naj se najprej umaknejo Izraelci, kar bo prisililo Sirce, da jim sledijo.

Vodja PLO Jaser Arafat po seji izvršnega komiteja v Gamarthu pri Tunisu (AP)

Izbruhnula prava vojna jekla med Italijo in komisijo EGS

RIM, BRUSELJ — Med Italijo in izvršno komisijo Evropske gospodarske skupnosti je izbruhnula prava «vojna jekla», ki ji ni videti izhoda brez hudih posledic, bodisi za eno ali za drugo stran. Sprti strani si doslej izmenjujejo neusmiljene topovske salve, katerim bodo v kratkem sledili še konkretni posegi, do pravega odločilnega spopada pa bo prišlo po vsej verjetnosti 25. t.m., ko se bodo v Bruslju sestali industrijski ministri deseterice.

Kot smo že poročali, se je izmenjava strelav začela pravzaprav še preden je prišel v Rim uradni sklep izvršne komisije o novih rezihi italijanske proizvodnje železarskih izdelkov, ureddvsem valjanih, v okviru splošne omejitve te proizvodnje v skupnosti. Fanfani je na vrat na nos, brčkone po obvestilu italijanskih komisarjev Giolittija in Natalija, ki sta se zaman upirala sklepu, sklical na posvet pristojne ministre De Michelisa (državne udeležbe), Pandolfija (industrija) in Colomba (zunanje zadeve), ki so že pred dvema dnevmi načelno zavrnili predlog, spričo hudih posledic, ki bi jih imel za

gospodarstvo in za povečanje brezposelnosti.

Včeraj so se ponovno sestali in uradno sporočili predsedniku izvršne komisije Thornu in predsedujočemu (nemškemu) ministru Genscherju, da Italija takega sklepa ne bo izvajala, ker je «nesprejemljiv» in «neizvedljiv». V pismu naznanjajo tudi, da bodo v prihodnjih dneh izpeljali ustrezne pobude. Italija pa je v izredno šibkem položaju, ker pravzaprav nima prave vlade in je brčkone ne bo imela niti do 25. t.m., če pa bo takrat postavila veto na sklep glede deležev pri zmanjšanju jeklar-ske proizvodnje, bo po vsem videzu propadel tudi dogovor o usklajenih cenah in bo morala njena industrija kljubovati pravi konkurenčni vojni drugih partnerjev EGS, ki ji brčkone ni kos.

Ne glede na še nedoločene ukrepe, ki naj bi jih sprejela Italija, je pa že včeraj prejela bliskovit odgovor komisije EGS, ki izzveni kot izredno trd opomin in svarilo. Thorn najprej sporoča Fanfaniju, da bo komisija «prejela sankcije, ki bi bile potrebne za izvajanje njenih odločitev», da bo torej EGS v bistvu zmanjšala Italiji

pomoč. Nato zelo trdo opozarja, da bi italijanski predlogi dejansko znižali proizvodnjo jekla do leta 1985 zgolj za poldrugi milijon ton v primerjavi z 1980 in jo celo povečali za 11,6 milijona ton v odnosu do 1974 (ko se je začela kriza tega sektorja).

Zato komisija ugotavlja, da je prispevek Italije k zmanjšanju skupne proizvodnje «nesorazmeren s podporami, ki jih zahteva», da so njene podpore tej industriji najvišje v vsej EGS, zaradi česar komisija «pogoj-

je izplačilo podpor italijanske vlade» nadaljnjemu zmanjšanju proizvodnje za vsaj 3.460.000 ton, poleg 2.374.000 ton, ki jih predlaga «Finsiders». In nato še pojasnjuje, da mora nekatere tovarne sploh zapreti, v drugih pa zmanjšati proizvodnjo in opozarja, da bo do prihodnjega januarja «preverila» sposobnost obstoja «Finsiders», ki je zelo dvomljiva, ker je imela državna družba lani več kot 1.500 milijard izgub in pričakuje za letošnje večji primanjkljaj.

V Čadu vrelišče

PARIZ — Po padcu mesta Faya Largeau na severu države ob libijski meji je čadsko vprašanje ponovno v ospredju afriških dogajanj. Sile severa bivšega predsednika Goukoumija so res zasedle pomembno zmago, a brčkone ne bodo uspeli brez aktivne libijske pomoči zaustaviti sil Hissena Habreja, ki prodirajo iz N'Djamene. Habre, ki ima vso podporo Zahoda je v teh dneh prejel precejšnje količine sodobnega lahkega francoskega orožja. V takem položaju se je libijski voditelj Gadafi zbal za svojega čadskega varovanca in je napovedal, da bo vsak tuji poseg v Čadu smatral kot vojno napoved Libiji. Zagotovil je, da ni poslal svojih čet v Čad, a da ne bo mirnih rok prisostvoval «obkoljevanju Libije». V Tripolisu tudi zagotavljajo, da so sedanji zaplet že dalj časa načrtovali v Washingtonu, da Egipt, Sudan in Zaire pripravljajo poseg svojih vojakov v čadsko krizo.

Reaganove grožnje Srednji Ameriki

LONG BEACH (Kalifornija) — V enem svojih najbolj žolčnih posegih je ameriški predsednik Reagan napovedal pravo eksplozijo nasilja ob mejah ZDA, če bi kongres zavrnil njegove načrte o večanju gospodarske in vojaške salvadorskega režimu. «Sovjetsko - kubansko - nikaragovski vojaški stroj, je poudaril Reagan, ne zagotavlja varnosti Srednji Ameriki v imenu demokracije, temveč služi samo za rušenje miru in za nasilno vsiljevanje komunizma ne samo v Salvadorju ni Nikaragvi temveč v vsej Srednji Ameriki». Zato morajo ZDA po njegovih besedah z orožjem preprečiti to nevarnost in ne smejo obrniti hrbta svojim prijateljem. Reagan je tudi obtožil Libijo in PLO, da pomagata srednjeameriškim komunistom uresničiti «ogromen vojaški stroj».

Pri obrambi «ameriških življenjskih interesov» bo torej Reaganova administracija nadaljevala s podporo najbolj reakcionarnih režimov in skušala zrušiti vse tiste, ki so si za ceno trpljenja izbojevali svobodo. Nikaragva res ne bi potrebovala toliko orožja, a v trenutku ko jo hočejo ZDA zrušiti, je bila primorana iskati drugje pomoč.

Nizozemci določili prostor za evrorakete

HAAG — Nizozemska poslanska zbornica je odobrila lokacijo za umešitev evroraket. Gre za letalsko oporišče Woensdrecht na jugu države, kamor bodo, če se bo za to odločila nizozemska vlada, namestili 48 evroraket atlantskega zavezništva.

Previdni optimizem o afganistanski krizi

MOSKVA — Afganistanski zunanji minister Dost je po vrnitvi iz Švice ugodno ocenil razvoj zadnjega kroga ženevskih pogajanj s Pakistanom in govoril o pomembnih korakih v smeri dokončne rešitve krize v tej azijski državi.

Dost se sicer ni spuščal v podrobnosti, a je govoril o upanju, da bo posredovalec Združenih narodov, Diego Cordovez, kmalu lahko prešel od posrednih k neposrednim pogajanjem med Pakistanom in Afganistanom.

Zadnji niz pogajanj je bil v Ženevi od 16. do 24. junija, za sedaj pa še niso določili datuma njihovega nadaljevanja. Pri tem pa je Dost dejal, da bo sedaj Cordovez nadaljeval stike med Kabulom, Pakistanom in Iranom, da bi nadaljevali pogajanja. Sovjetska zveza, ki ima v Afganistanu več kot sto tisoč mož, pri pogajanjih ne sodeluje, vendar podpira stališča Kabula in vztraja pri zahtevi, da morajo pred umikom njenih čet iz Afganistana prenehati vsa tuja vmešavanja v njegove notranje zadeve.

Kohl se pripravlja na obisk v Moskvi

BONN — Nemški zvezni kancler Helmut Kohl bo v ponedeljek odpotoval na uradni obisk v Moskvo, kjer bo s sovjetskim voditeljem Andropovom načel težavna vprašanja odnosov med Vzhodom in Zahodom. Jasnó je, da prvi mesti s tega seznama zasleda vprašanje evroizstrelkov srednjega dosega in ženevskih pogajanj.

V intervjuju dnevnika «Bild Zeitung» pa je Helmut Kohl izjavil, da bo v Moskvi zastopal stališče o nujnosti srečanja na vrhu med voditeljema obeh velesil: «Kdor si resnično želi miru v svetu, si mora želeči čimboljših odnosov med Sovjetsko zvezo in ZDA». Glede dvostranskih nemško - sovjetskih odnosov pa je kancler dejal, da je njihovo izboljšanje in uvrnitev dobrega sosedstva v velikem interesu zahodnonemške vlade.

Papež spodbudno o odnosih s Kubo

VATIKAN — V pogovoru z nekaterimi kubanskimi škofi je papež Janez Pavel II. izrazil željo po plodnem sodelovanju s kubanskimi oblastmi. Cerkev si po njegovih besedah želi le svobode, ki ji je potrebna v njenih prizadevanjih za dobrobit kubanskega ljudstva, zato je odprta za dialog z družbo in ceni vsak znak sodelovanja ter dobre volje. S temi besedami se je papež nanašal na dovoljenje, ki so ga kubanske oblasti pred kratkim izdale tujim duhovnikom za službo na Kubi in ki ga v Vatikanu označujejo kot potezo, ki daje upati za prihodnost.

Sovjetska vesoljca preskušata zametek orbitalnega kompleksa Korak k uresničevanju pogojev za življenje in delo v vesolju

Od torka se na krovu vesoljskega kompleksa nahajata Vladimir Ljahov in Aleksander Aleksandrov, ki sta se «pripeljala» z lansirno ladjico «Sojuz T-9».

Satelit «Kozmos 1443» je dolg 13 metrov, v premeru meri štiri metre in ima 50 kubičnih metrov prostornine. V orbito je prinesel zaloge in rezervne dele, ki so skupaj tehtali tri tone. Njegovi s sončno energijo napajani motorji mu omogočajo samostojne korekcije lastne krožnice, skupaj s «Saljutom» pa v obliki velike vesoljske postaje tehtata skoraj 50 ton. Medtem ko je bilo že dolgo znano, da sovjetske orbitalne postaje «Saljut» lahko sprejmejo vase do pet oseb in da se lahko navežejo z raznovrstnimi ladjami, ki prinašajo z Zemlje posadke in material, se je tokrat prvič zgodilo, da sta se v krožnici okoli Zemlje navezali dve pravi orbitalni postaji. To je zametek vesoljskih postaj prihodnosti, ki bodo po sovjetskih načrtih veliki laboratoriji

Na sliki (teletfoto AP): eden od sovjetskih astronautov na orbitalni postaji «Saljut - Kozmos 1443».

Use za vsako potrebo

Zastopnik kuhinj **moreluzzo**

TRST
Ul. Balamonti 3 - tel. 820766
Ul. Di Vittorio 12 - tel. 813301

EDI MOBILI

MOSKVA — Sovjetska zveza je napravila prvi korak k načrtovanemu uresničevanju velike vesoljske postaje v orbiti, ki jo bodo sčasoma sestavili iz posameznih delov, poslanih z Zemlje.

Stari orbitalni postaji «Saljut» se je marca pridružil veliki satelit «Koz-

Mnenja bralcev o «novem» PD

USPEŠEN PRVI KORAK

Sodobnejša oblika, boljša razporeditev, večja čitljivost, čistejši tisk, razločnejše slike, članki pridejo bolj do izraza — to so nekatera mnenja o včerajšnji prvi številki «Primorskega dnevnika» na novem formatu, ki smo jih zbrali včeraj popoldne med nekaterimi od naših naročnikov. Ko smo se pred nekaj meseci odločili za prehod na manjši format, nas je predvsem zaskrbelo, kako bodo naši bralci ocenili ta korak na novo pot, če ga bodo razumeli, sprejeli, če bodo vzljubili naš nov proizvod ali pa bo morda ostal v njihovih očeh in srcih v senci «starejšega» brata?

Ti naši upravičeni dvomi so se začeli že v včerajšnjih dopoldanskih urah rahljati, ko so v uredništvu zabrnili telefoni in nam je glas naših bralcev iz slušalk naznanjal, da smo z novim formatom zakorakali v pravo smer, povsem pa so se razblinili popoldne, ko so nam telefonski pogovori z naročniki potrdili jutranja mnenja bralcev.

Po tistem, kar so nam povedali naročniki, je izzval prvi kontakt z oblikovno spremenjenim dnevnikom v njih manjše presenečenje; sledilo je brskanje po manjših straneh z iskanjem člankov po posameznih argumentih. Prav to je prenekateremu povzročilo kakšno težavo, saj je prej že na pamet vedel, na kateri strani in na katerem mestu bo dobil vest, ki ga

zanima. «Ko se bomo privadili na ta nov dnevnik, ko nam bo prišel v kri, nam pa to ne bo več delalo preglavic», je spodbudno povedala ena od bralk.

Razen teh razumljivih nevšečnosti, ki jih bo čas gotovo premostil, skorajda ni bilo slišati očitkov. Skoraj vsi «intervjuvanci» so menili, da se je dnevnik posodobil, da je stopil vstric s časom, da ga je sedaj lažje prebirati in tudi, da je v njem zdaj «več» za brati, pri čemer so poudarili, da so strani in članki bolj razporejeni in grafično bolj privlačni za branje. Podčrtali so tudi boljše tehnično plat časopisa s čitljivejšim tiskom in boljšimi slikami («kot zgovorno kaže slika na zadnji strani», je hudomušno pripomnil trgovec s Proseka). Za nekatere je bila prva stran, z napovedmi člankov na ostalih straneh, prijetna novost, drugim je bila spet všeč uvedba podlistka.

Skratka: bralci so nam povedali, da je bil prvi korak nadvse uspešen. Z njim smo prenesli že veliko breme. Zdaj se bomo trudili, da bomo tako, in še bolj nosili bremena tudi vseh naslednjih korakov...

Zaradi praznovanja Dneva borca, uradi generalnega konzulata SFRJ Jugoslavije v Trstu dne 4. julija 1983 ne bodo poslovali.

Po včerajšnjem srečanju laiko-socialistov z LpT in KD

Občinski in pokrajinski proračun bosta po vsej verjetnosti odobrena

Skoraj povsem gotovo je že, da bosta tako občinski kot pokrajinski proračun, ki sta ju pred kratkim predložila manjšinska odbora LpT in laiko-socialistov, ki vodita obe mestni upravi, odobrena; tako prepričanje namreč prevladuje v političnih krogih, potem ko so se predstavniki tajništva laičnih in socialističnih sil v teku včerajšnjega dne srečali najprej

z delegacijo Liste za Trst in nato Krščanske demokracije. Po odobritvi proračunov bi morala tudi oba odbora odstopiti, s čimer bi se začela nova faza preverjanja med političnimi silami, ki bi se morala zaključiti z oblikovanjem novih trdnih večin na občini in pokrajini.

Pri tem ne gre pozabiti, da so se laiko-socialisti svoj čas že obvezali s

KD za razširitev sedanjih manjšinskih odborov, v kateri naj bi vstopili tudi predstavniki Krščanske demokracije. Vprašanju upravljalosti krajevnih uprav bodo zato namenjena srečanja med demokratičnimi silami, za katere so dali pobudo pokrajinski tajniki PSI, PSDI, PRI in PLI.

Izidi nedeljskih volitev pa so medtem še vedno v središču pozornosti političnih strank. O njih je v četrtek razpravljala pokrajinski izvršni organ PSI, na katerem je glavno poročilo imel tajnik Seghene; med drugim je podčrtal občuten porast glasov socialistične stranke v primerjavi s prejšnjimi političnimi in deželnimi volitvami; Seghene je poudaril, kako je stranka v tržaškem okrožju izvolila deželnega svetovaleca Carboneja s polnim kvociantom. Analiziral je tudi volilni trend, ki odraža izid volitev na vsedravnih ravni, predvsem pa je postavil v ospredje dejstvo, da so se na nedeljskih volitvah predložile nekatere liste, kot na pr. radikalci, ki so lahko socialistom odvzele del glasov, ki jih je stranka prejela na lanskih volitvah.

Izvršni organ PSI je tudi sklenil, da se bo v kratkem sestalo strankino pokrajinsko vodstvo, na katerem bodo še poglobili analizo volilnih izidov in analizirali politični položaj na krajevni ravni z namenom, da bi našli politično rešitev za odobritev proračunov.

Istemu vprašanju je svojo sejo posvetilo pokrajinsko vodstvo PRI, ki je ugotovilo, da spriču hude gospodarske in socialne krize na krajevni ravni ni več mogoče zavlačevati z oblikovanjem trdnih večin za občino in pokrajino. Republikanci so soglasno ugotovili, da vprašanje upravljalosti mestnih uprav ne more biti povezano samo z odobritvijo proračunov, ampak nalaga vsem političnim silam tako zadržanje, ki naj dopusti konkretno uresničevanje že pred časom določenih programskih prioritet. Medtem se Movimento Trieste zahvaljuje svojim volivcem, ki so skraj v celoti podprli deželno kandidatur njenega predstavnika Parovela, ki se je predstavil kot neodvisni kandidat na listi KPI; to je tudi pripomoglo, meni še Movimento Trieste, k ugotovitvi tiste levičarske alternative, ki je že možna na občini in pokrajini, kjer ima MT že svoja predstavnika.

Volivcem se zahvaljuje tudi leva struja SSK v strankinem deželnem tajništvu; v tiskovni noti ugotavlja, da so volivci nagradili slovensko stranko, ker so spoznali, da jih ta končno lahko predstavlja tako na narodni kot ideološki ravni; potem ko vabi volivce, ki so podprli SSK, da bi se aktivno vključili v strankine komponente in pripomogli k nadaljnjemu razvoju samostojnega političnega nastopa Slovencev v Italiji, se leva struja zahvaljuje tudi Primorskemu dnevniku, ki je strankino heterogenost razumno in objektivno prikazal volivcem.

Javni manifestaciji KPI in PSI

Komunisti in socialisti prirejajo drevi dve javni manifestaciji, na katerih bodo analizirali izide političnih in deželnih volitev ter razpravljali o perspektivah mestnih krajevnih uprav, ki še morata premostiti oviro proračunov.

Komunisti bodo javno manifestacijo priredili drevi ob 18. uri na Trgu sv. Jakoba; na njej bodo govorili pokrajinski tajnik tržaške federacije Claudio Tonel, ki je bil na nedeljskih volitvah potrjen za deželnega svetovaleca ter ravno tako potrjena parlamentarca senatorka Jelka Gerbec in poslanec Antonino Cuffaro.

Manifestacija socialistov pa bo v Nabrežini in sicer pri Dušanu Radoviču (nasproti poštnega urada); začela se bo ob 17. uri s prisotnostjo pokrajinskega tajnika Augusta Segheneja in novoizvoljenega deželnega svetovaleca Gianfranca Carboneja; na manifestaciji bodo tržaški socialisti tudi podali obračun delovanja stranke v zadnjih mesecih in med volilno kampanjo.

Nabrežinski in bistriški župan podpisala listino o pobratenju

V prostorih letoviščarske ustanove v Sesslanu sta včeraj podpisala listino o pobratenju župan devinsko-nabrežinske občine Albin Škerk in predsednik občine Ilirska Bistrica Ivan Bergoč.

Med kratko, toda prisrčno svečanostjo sta oba župana poudarila velik pomen tesnih vezi med obema upravama. Župan Škerk je podčrtal zelo živahne že obstoječe stike kulturnih in športnih društev, kar vse temelji na skupnem boju proti naci-fašizmu. Orisal je občino, v kateri živi nekaj več kot osem tisoč prebivalcev, po večini delavcev. Gospodarska stiska je tudi pri nas občutena, je ugotovil župan in nadaljeval, da si občina prizadeva pospešiti razvoj obmorskega kmečkega turizma. Zelo živahno je športno, kulturno in družbeno življenje na splošno.

Predsednik občine Ilirska Bistrica Ivan Bergoč pa vidi pravi pomen pobratenja v razširitvi kulturnega in športnega sodelovanja tudi na gospodarska in na druga območja. Poudaril je želje in interese delavcev in občanov, naprednih in demokratičnih sil na obeh straneh meje za mir in dobrososedske odnose, pri čemer narodnoosvobodilni boj ter skupne žrtve obe občini še posebej povezujejo. Zato pa je še toliko bolj enotna obsodba zločinskega delovanja črnosrajčnikov z metodami, ki niso nič drugačne od metod nedavne preteklosti.

Na svečanosti so bili prisotni jugoslovanski generalni konzul v Tr-

stu Drago Mirošič, predstavniki občine Ljubljana - Bežigrad, občine Buje in komenske krajevnne skupnosti, predsednik SKGZ Boris Race, predstavniki krajevnega političnega življenja in številni domačini. Oba župana sta pred svečanostjo položila

venec na partizanski spomenik v Nabrežini.

● Okenca Casse di Risparmio bodo od ponedeljka dalje odprta tudi v popoldanskih urah pa ne bo mogoče opravljati vseh operacij.

Pred včerajšnjo slovesnostjo podpisa listine o pobratenju med devinsko-nabrežinsko in bistriško občino so položili vence pred spomenik padlim v NOB

Odlična uvrstitev Mladinskega zbora GM

Odlična uvrstitev mladinskega pevskega zbora Glasbene matice na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov v Denaagu. V svoji kategoriji, kjer je nastopil s slovenskimi skladbami, je zbor dosegel 278 točk (92,66 odstotka) in se uvrstil med štiri prve najboljših. Polnoštevilna dvorana je z navdušenjem sprejela nastop naših pevcev, ki so pokazali raznolik in sodoben repertoar. Konkurenca je bila v tej skupini zares vrhunska, saj so poleg zbora Glasbene matice prejeli največ glasov še veliki pevski zbor moskovskega radia, otroški zbor hamburške opere in zbor iz Madžarske. Na tekmovanju je bil prisoten tudi italijanski veleposlanik v Denhagu. Popoldne ob 18. uri je pevce sprejel župan mesta Ridderkerk Verblanke in jim izrazil posebno priznanje. Predsednik GM A. Semen se mu je v imenu zbora zahvalil, izrazil zadovoljstvo vseh pevcev nad prijetnim bivanjem v Ridderkerku in orisal specifični značaj in položaj zbora v okviru delovanja Glasbene matice, kulturnega dejavnika slovenske narodne manjšine v Italiji. Ob koncu je povabil mladinski pevski zbor iz Ridderkerka v Trst za prihodnjo sezono. Zbor je prejel takoj po nastopu povabilo za prihodnje tekmovanje v Neerbeltu (1984) in za snemanje na radiu v Bruslju.

Potrjena izvolitev Cuffara in Colonija

Predsednik osrednjega okrožnega urada za poslansko zbornico dr. Sebastiano Cossu je včeraj v dvorani prizivnega sodišča uradno proglasil, da sta Antonino Cuffaro (KPI) in Sergio Coloni (KD) izvoljena v poslansko zbornico. Po ponovnem pregledu glasovnic in preferenčnih glasov, ki so jih prejeli posamezni kandidati se je izkazalo, da je posl. Coloni «prehitel» svojega tekmeca desničarja Tombe-sija za 256 glasov (skupno je Coloni prejel 5.851 preferenc). Komunistični poslanec Cuffaro je prejel 4.446 glasov, prvi neizvoljeni na listi KPI Stojan Spetič pa jih je prejel 3.137.

V začetku prihodnjega tedna bi moralo priti do uradne proglasitve izvoljenih senatorjev v F-JK.

Davčna pobotnica in obveznosti obrtnikov

Za obrtniški stan je bil včerajšnji dan, 1. julij, nepovojen. Tudi za tiste obrtnike, ki doslej te obveznosti niso imeli, je pričela veljati dolžnost izdajanja davčne pobotnice ali — italijansko povedano — «ricevuta fiscale». Kateri so novi «nesrečniki»?

To so: brivci za moške in estetisti; mizarji; obrtniki, ki razvijajo in reproducirajo fotografije ter laboratoriji za optiko; delavnice za popravila električnih in vodnih napeljav; knjigovezi; delavnice za lakiranje pohištva in drugih lesenih predmetov; pralnice in čistilnice; delavnice za izdelovanje majic; krojači; delavnice za izdelovanje in popravila usnjenih izdelkov, dragocenih predmetov, zlatnine ipd. ter okvirov, stekla in ogledal; tapetniki; delavnice za popravila

radiotelevizijskih, fotografskih, filmskih in gospodinskih aparatov; ple-skarji; podjetja za čiščenje stanovanjskih hiš.

Kakšne so obveznosti vseh teh obrtnikov? Pristojni urad Slovenskega deželnega gospodarskega združenja narekuje sledeče:

Obrtniki si morajo najprej priskrbeti poseben register («registro di carico»), ki ga morajo potem žigosati («vidimare») v pristojnem uradu IVA. Vanj morajo vpisati količino nabavljenih davčnih pobotnic, ki jih prodajajo pooblaščenim tiskarnam oz. trgovinam. Tisti obrtniki, ki že vodijo register za spremembe listine, bodo vanj vpisali tudi davčne pobotnice.

Davčno pobotnico mora obrtnik izdati v trenutku, ko opravi oz. zaključi

določeno storitev. Istočasno mora en izvod pobotnice izročiti klientu. Pobotnico je treba izdati tako v primeru, ko delo opravimo v lastni delavnici, kakor, če ga opravimo na domu klienta.

Na pobotnici mora obrtnik navesti: datum izdaje, ime podjetja in naslov, sedež podjetja, številko IVA, kraj, kjer hrani kopije izdanih pobotnic, opis dela, ki ga je opravil ter ustrezni znesek z davkom IVA vred.

Če klient ne poravnata delno ali v celoti dolžnega zneska, mora obrtnik to navesti na pobotnici; v registru in-kasov IVA vpiše le znesek, ki ga je dejansko vnovčil. Za vpis v register IVA ima čas še do naslednjega delovnega dne po izdaji pobotnice.

In še: če klient zahteva fakturo, mu jo mora obrtnik obvezno izdati. Običajno gre za klienta, ki je tudi sam podjetnik in mu torej faktura služi za odbitek davka IVA na nakupih. Od včerajšnjega dne, 1. julija, se mora obrtnik za izdajo fakture poslužiti posebne tiskovine — «fattura -ricevuta fiscale». Ta mora poleg podatkov, ki so na davčni pobotnici, vsebovati tudi številko fakture, ime in priimek klienta, njegov naslov in davčno številko («codice fiscale») ter ločeno navedbo zneska davka IVA. Če je klient podjetnik, mora obrtnik zahtevati tudi njegovo pozicijo IVA («partita IVA»).

Kopije izdanih davčnih pobotnic, kot tudi register («registro di carico») mora obrtnik hraniti vse dotlej, dokler niso dokončno ugotovljeni dohodki določene poslovne dobe. Če upoštevamo tako davčno kot civilno zakonodajo, znaša ta doba 10 let.

Za prekrške v zvezi z davčno pobotnico so predvidene precej hude kazni. Za vsako neizdano pobotnico plača obrtnik od 200.000 do 900.000 lir globe, za druge prekrške gre kazen od 50.000 do 200.000 lir. Kazen plača tudi klient, ki ga finančna straža zaloti brez pobotnice — od 10.000 do 45 tisoč lir.

Generalni konzul SFRJ Drago Mirošič obiskal videmskega prefekta

Generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič je včeraj obiskal dr. Francesca Larosa, novega prefekta v Vidmu. Mirošič in Larosa sta v razgovoru poudarila pomen razvijanja dobrososedskih in prijateljskih odnosov na meji ter vsestranskega vzajemno koristnega sodelovanja. Govorila sta tudi o koristnosti nadaljnje sodelovanja med videmsko pokrajino in sosednjimi območji v Jugoslaviji.

Keramične okrasne ploščice, tlaki in obloge, dodatni deli in pohištvo

UGUSSI

TRST — Ulica Fianona 13, Valmaura
4.000 kvadratnih metrov, parkirni prostor, blago na zalogi

Vsi na Partizansko slavje!

Škvadrstični narkoki na Bazovico, Proce in Lonjer so pravzaprav slovenskemu čameju v Italiji storili uslugo: marsikoga iz vrst naše narodnostne skupnosti so prebudili iz sna lagodnosti in ga opozorili, da se moramo kljub štiridesetletni parlamentarni demokraciji danes prav tako kot nekdanj čuvati pred orodjem strategov napetosti v znamenju dveh skrajnosti, ki varujejo zahodno kulturo in omiko, torej privilegije kapitala. V resnici pri nas ni dveh skrajnosti, a tudi novofašistične nevarnosti ne smemo preresno jemati: dovolj je, da se ji zoperstavimo z močjo razuma in osveščenosti glede stvarne, ne navidezne, politične podobe naših krajev.

Ena takšnih priložnosti naj bo Partizansko slavlje v Bazovici, ki se v priredbi Tržaškega partizanskega pevskega zbora «Pinko Tomazič» in pod pokroviteljstvom Vsedržavnega združenja partizanov Italije - ANPI prične danes popoldne ob 16. uri na sedežu TPPZ z odprtjem razstave, posvečene 40-letnicam in vsemu, kar pomenijo. Ob 20.30 bo celovečerni koncert našega partizanskega ansambla pod vodstvom Oskarja Kjandra, potem pa prosta zabava ob zvokih ansambla Akordi in seveda ob dobro založenih kioskih. Vsi v Bazovico, torej. Tudi jutri in v ponedeljek. (dg)

Kratke vesti ○ Kratke vesti

Obračun VM presega 100 milijard

Obračun 1982 obeh tržaških tovarn dizlovih motorjev VM znaša 106 milijard lir, to je skoraj 16 od sto več kot v pretekli poslovni dobi. Vrednost izvoza je pa dosegla 37 milijard, kar pomeni 35 od sto poslovnega prometa. Na obnem zboru je bilo rečeno, da so danes izgledi obratov VMI in VM2 dobri, dejstvo pa je, da se lep del uslužbenecv nahaja v dopolnilni blagajni.

Kako naj trgovci krojijo delovni čas?

Tržaška občina je izdala navodila v zvezi z obratnim urnikom trgovin. Kot je znano, si trgovci lahko do določene mere sami krojijo delovni čas, ne smejo pa mimo nekaterih strogih predpisov.

Trgovine z jestvinami in z instrumentalnimi dobrinami lahko poslujejo največ osem ur dnevno med 7.30 in 19.30 po želji, tako tudi neprekinjeno; kdaj trgovino odprejo in kdaj zaprejo, to je njihova stvar, držati pa se morajo omenjenega časa. Poleg tega je za te trgovce seveda obvezen tedenski počitek, sicer ves dan ob ponedeljkih ali sobotah za prodajalne instrumentalnih dobrin, za druge trgovine pa velja naslednje: prodajalne jestvin, pekarnarne, mlekarne, drogerije, cvetličarne, ribarnice, mesnice in prodajalne sadja ter zelenjave morajo ostati zaprte ob ponedeljkih in sredah popoldne.

Trgovci, ki si želijo po svoje prikrojiti delovni čas, se morajo zglasiti na poveljstvu mestnih redarjev v Ul. Madonna del Mare št. 13.

Seminar vzgojiteljev v Devinu

Na sedežu Jadranskega zavoda Združenega sveta so se včeraj in danes zbrali profesorji in vzgojitelji raznih evropskih pedagoških ustanov. Zavod Združenega sveta prireja namreč seminar za vse šolnike, ki poučujejo na mednarodnih šolah, da bi si izmenjali mnenja in izkušnje na tem področju. Pri organizaciji seminarja sodeluje tudi urad Mednarodnega bakalavreata, ki ima svoj sedež v Ženevi.

Osrednja točka srečanja je preučitev učnih programov mednarodnih šol, saj se dijaki po opravljenem študiju z naslovom bakalavreata lahko vpšejo na univerze različnih držav.

Pobuda se vključuje v poletno delovanje koleža. Dijaki te mednarodne šole bodo s poukom pričeli septembra na dokončnem sedežu v Devinu.

Obnovljena dvorana v gradu Miramar

Miramarski grad, dvorec Maksimilijana Habsburškega, biser tržaške obale bo te dni pokazal obiskovalcem svojo originalno prestolno dvorano. V ponedeljek, 4. julija, bodo namreč otvorili prenovljeno dvorano, ki so jo med leti 1930 in 1940 takratni stanovanjci, vojvoda iz Aoste, precej spremenili in ji s tem odvzeli njen pravi videz. Nadzorništvo za spomeniško varstvo je tako leta 1976 poverilo nalogo za obnovitev prestolne sobane. Veliko sobo so namreč razdelili vodoravno v dva prostora in ji s tem izbrisali posebni čar, ki ji ga je dajala prav prostorska razsežnost. Pri tem so si strokovnjaki pomagali s sliko originalne sobane in na podlagi še vidnih sledov prvotne arhitektonske strukture. Tako so stene prekrili z rdečim blagom in jih obogatili s slikami iz tiste dobe. V dvorano pa so postavili Maksimilijanov prestol.

Mednarodni festival mladinskega gledališča

Danes se v Miljah prične 6. mednarodni festival mladinskega gledališča. Prvi sta na sporedu dve italijanski gledališki skupini, in sicer milanski Teatro del Buratto, ki bo uprizoril igro «Il villaggio di Astolfo» in Teatro delle Briciole iz Reggio Emilie s predstavo «Il topo e suo figlio». Predstavi se bosta zvrstili popoldan in zvečer.

V Tržaško hranilnico lahko tudi popoldne

Vse agencije Tržaške hranilnice (Cassa di risparmio di Trieste), razen štirih, katerih pa našemu uredništvu niso navedli, bodo od ponedeljka, 4. t.m., naprej odprte za občinstvo tudi v popoldanskih urah, sicer od 14.45 do 15.15. Popoldanski urnik ostane seveda nespremenjen: 8.20—13.20. Popoldanski urnik za javnost velja tudi za glavni sedež hranilnice v istoimenski ulici.

● Tržaški italijanski radio je pričel včeraj oddajati posebna petminutna poročila v nemškem jeziku, ki so posvečena nemško govorečim turistom vzdolž italijanske jadranske obale. Oddaje bodo trajale do 30. septembra, pripravlja pa jih Bayerisch Rundfunk v Münchnu.

V Nabrežini točijo

Na igrišču Sokola v Nabrežini so odprli 22. razstavo krajevnih vin, ki jo prireja devinsko-nabrežinska občina. Na razstavi, ki jo je odprl župan Albin Škerk, točijo 12 vzorcev belih vin in 8 vzorcev črnih. Poleg vina bodo imeli obiskovalci na razpolago še gastronomske specialitete in tudi med, ki ga prodajajo krajevni čebelarji. Razstava se bo nadaljevala danes in zaključila jutri s tradicionalno tombolo

Od ponedeljka dalje na naših višjih srednjih šolah

Zrelostni izpiti za 132 kandidatov

Nad sto dijakov zadnjih razredov naših višjih srednjih šol te dni bolj manj intenzivno končuje priprave na letošnje zrelostne izpite, ki se bodo začeli čez dva dni s pisarno nalogo v slovensčini. Za kandidate bo julij dokaj «vroč», saj bodo že naslednjega dne pisali drugo nalogo, po nekaj-dnevem premoru pa bodo prišla na vrsto še ustna izpraševanja.

Skupno bo polagalo mature na naših šolah 132 kandidatov, med katerimi so tudi štirje privatisti. Na znanstvenem liceju jih bo 39, na klasičnem liceju 11 (in še en privatist), na trgovskem tehničnem zavodu 45, na učiteljsku 19 (plus dva privatista) in na poklicnem zavodu za industrijo in obrt 14 (ter še en privatist). Na tem zavodu bodo opravljali trije kandidati izpите na oddelku orodnih mehanikov, štirje na oddelku monterjev RTV in sedem na oddelku kemijskih operaterjev.

Kot rečeno bodo začele mature na vseh šolah s pisarno nalogo v slovensčini. Na znanstvenem liceju bodo v torek pisali nalogo iz matematike, na klasičnem liceju iz latinščine, na trgovskem tehničnem zavodu iz trgovstva, na učiteljsku iz matematike na poklicnem zavodu pa bodo kandidati oddelka orodnih mehanikov pi-

sali nalogo iz predmeta tehnični stroji in risanje, monterji RTV bodo pisali nalogo iz fizike, kandidati oddelka kemijskih operaterjev pa iz predmeta kemijske naprave in risanje.

Pred začetkom ustnih izpityv bodo imeli kandidati še nekaj dni časa za poglobitev snovi. Od štirih ustnih predmetov, ki pridejo letos v poštev na ustnih izpityh, si bo kandidat izbral enega sam, drugega pa mu bo določila ocenjevalna komisija.

Ocenjevalne komisije letošnjih zrelostnih izpityv na posameznih šolah bodo tako sestavljene: na znanstvenem liceju bo komisiji predsedoval Francesco Pisani, člani komisije pa so Maida Massera (italijansko slovnstvo), Roberto Petaros (slovensko slovnstvo in zgodovina), Giovanni Bratina (matematika), Dario Guardiancich (prirodoslovne vede) ter notranja člana Sonia Tominec in Boris Fabjan; na učiteljsku bo predsedovala komisiji Laura Abrami, člani pa so Elena Terčon (italijansko slovnstvo), Nada Pertot (slovensko slovnstvo), Karlo Černic (pedagogika), Marina Pertot (prirodoslovne vede) ter notranja člana Maria Vida Saurin (za tržaško učiteljske) in Maria Cesut (za gorško učiteljske). Na trgovskem tehničnem zavodu bo pred-

sednik komisije Albino Sirk, člani pa Nada Grzelj (italijansko slovnstvo), Mariano Bednarik (slovensko slovnstvo), Leopoldo Zubalic (knjigovodstvo), Borut Kodric (blagoznanstvo) ter notranja člana Silvana Resino in Amanda Berce; na poklicnem zavodu bo predsednik Maksimilijan Šah, člani pa Natalia Sirk (italijansko slovnstvo), Maria Cenda (slovensko slovnstvo), Peter Suhadolc (matematika in fizika), Silvano Zaghi (elektrotehnika in elektronika) ter notranji član Ester Sferco; in končno na klasičnem liceju bo izpitni komisiji predsedoval Martin Jevnikar, člani komisije pa so Diomira Bajc (italijansko slovnstvo), Andrea Bratuž (filozofija), Milena Padovan (fizika) ter notranja člana Caterina Faganel in Maria Kacin. V komisijo je bila prvotno imenovana za slovensko slovnstvo Luigia Kristancic, ki pa jo bo po vsej verjetnosti nadomestil drug član.

Dijaki IV. A razreda znanstvenega liceja «F. Prešeren» izrekajo svoji profesorici Rossani Vatta iskreno sožalje ob izgubi očeta.

Vse bolj živahno in pestro delovanje «Radia Opčine»

Slovenski glas v miriadi radijskih postaj

Februarja letos so se v miriadi zasebnih radijskih postaj, ki zadnja leta neusmiljeno, ob vsaki uri, ponedelju in ponoči, kratijo čas tukajšnjemu prebivalstvu, pojavil nov glas, povsem drugačen od ostalih. Za nas je bil ta glas navdse domač, v eter je oddajal slovensko besedo — bil je glas prve zamejske zasebne radijske postaje. Oddajal je z Opčin, tako da je postaja kratkomalo dobila ime «Radio Opčine».

O nastanku «Radio Opčine» smo pred meseci že poročali. Radio je zrasel počasi na domu Zorana Malalana. Njegova že stara «žilca» za elektroniko se je kaj kmalu prenesla tudi na njegovega mladega sina Mitjo. Najprej za šalo, nato vse bolj zares, je Mitja, seveda pod očetovim nadzorstvom, pripravljaj raznorazne aparature, ki so postale zamelek bodočega radia. Konec prejšnjega leta je zadobila radijska postaja že konkretno obliko, tako da je začela februarja, po vpisu v posebni register na trgovinskih zbornici, oddajati v eter na valovni dolžini 105 MHz.

Že v začetku se je po vsebini dokaj razlikovala od drugih tovrstnih radijskih postaj: predvajala je večinoma slovensko narodnozabavno glasbo, njeni sodelavci pa so začeli s pripravljanjem posameznih oddaj in, s časom, tudi stalnih rubrik (seveda zastojni).

V zadnjih mesecih so entuziasti «Radia Opčine» uperili svoje sile

predvsem v dve smeri, da bi izboljšali kvaliteto radia. V prvi vrsti je šlo za tehnične izboljšave, z druge strani pa so si prizadevali za razširitev in popestritev oddaj.

Kar se tehničnih izboljšav tiče, gre najprej omeniti potenciranje oddajnikov. Prvotnemu oddajniku se je pred kratkim pridružil še drugi, ki omogoča sedaj poslušanje radia tudi v Trstu in (deloma) v Bregu na valovni dolžini 90,6 MHz. Slednji odda-

ja z močjo 150 W, njegovo moč pa bodo v kratkem še podvojili.

Prvotni oddajnik so tehniški potencirali do 550 W, tako da je slišati na valovni dolžini 98,7 MHz «Radio Opčine» po domala vsem Krasu do Tržača, Gradeža in Ronk ter seveda tudi krepko onstran meje. Gorice glas «Radia Opčine» ne doseže; sodelavci radia so zato že namignili možnost, da bi z novim oddajnikom premostili naravne zapreke, ki preprečujejo po-

slušanje radia v Gorici, in omogočili tako tudi goriskim rojakom spremljanje te edine zamejske radijske postaje.

Vštric s potenciranjem oddajnikov so sodelavci «Radia Opčine» poskrbeli za primerno ureditev radijskega studija. Radio oddaja še vedno iz hiše Zorana Malalana, le da so studio prenesli z ene od sob v prvem nadstropju v ustreznejše kletne prostore. Vse kaže pa, da tudi ta ureditev studia ne bo dokončna: «Radio Opčine» naj bi namreč kmalu dobil nov studio, profesionalen, s primerno izolacijo, ki bo omogočala dobro snemanje. Z gradnjo tega novega studia naj bi začeli že poleti.

«Radio Opčine» ima sedaj približno 20 do 25 sodelavcev. Že to samo število lahko pove, kako je radio «vzgal» med opensko mladino. Za tehnično plat radia skrbijo poleg Zorana in Mitje Malalana še Stojan, Niki, Boris, Rinaldo in Fredi, ki je postal pravi izvedenec za pripravljavanje in potenciranje radijskih oddajnikov. Tehniki se kretajo za mešalno mizo in za drugimi elektronskimi aparaturami, pripravljajo plošče in magnetofonske trakove ter skrbijo za dober potek oddaj.

Že od vsega začetka se je «Radio Opčine» živo povezal z dogajanjem v naših vaseh in v mestu. Tako je prenašal vrsto tekem Jadrana (s tržaške športne palače in v gosteh), kulturnih prireditve, ob fašističnih ro-

varjenjih po slovenskih vaseh je prvi seznanil poslušalce o streljanju na Proseku.

V zadnjem času so sodelavci vse bolj organizirali govorne oddaje. Nastale so tako številne stalne oddaje ali rubrike, kot na primer nagradna oddaja «Magični ribnik» ali pa oddaje «Spoznavajmo konjička», «Dober nasvet, dragocen nasvet», «Poskusi in ugani», «Pravljica za lahko noč», «Naši prihranki» in druge, ki so žele, glede na odziv poslušalcev, prav dober uspeh. Ob nedeljah oddaja radio najprej glasbo po željah, zatem pa intervjue o aktualnih dogodkih. Napovedovanje je poverjeno Aldi, Giuliani, Ksenji, Igorju, Robiju, Tatjani in Majdi. Tatjana in Majda sta hčerka, oziroma žena Zorana Malalana, tako da je sodelovanje Malalanovih pri «Radia Opčine» popolno.

Zadnje mesece oddaja radio v eter tudi reklamo, predvsem za domače trgovine in podjetja. Z reklamnimi vločki tako vsaj delno krije stroške.

V manj kot polletnem delovanju je zbral «Radio Opčine» okrog sebe pisano ekipo prostovoljcev, ki žrtvujejo marsikatero urico, da bi nudili slovenskim poslušalcem veselo razvedrilo in prijetno domače počutje. Ta krog sodelavcev pa ni zaključen: «Radio Opčine» daje namreč možnost vsem, da se vključijo v njegovo delovanje in ga tako še popestrijo: dovolj bo, da se zglasijo na radiu. (šč)

Upravni svet odobril proračun

SSG se pripravlja na prihodnjo sezono s stvarnim optimizmom

NADALJEVANJE S 1. STRANI

litično. Odprta je tudi možnost za povsem sproščeno in zabavno delo. Po teh izbirah bo repertoar dokončen.

Druga bistvena točka vaše razprave je bil proračun. Finančni problemi so bili pri našem gledališču vedno v ospredju.

Govorili smo o obračunu, ki ga bomo dokončno sprejeli septembra. Na četrtkovni seji pa smo sprejeli proračun. Tu bi omenil, da dve stalni točki, ki se v bistvu ponavljata iz sezone v sezono: ena je pozitivna, druga pa negativna.

Pričnimo s postavko, ki vzbuja optimizem. Za prihodnjo sezono bomo imeli dovolj sredstev, da izpeljemo štiri abonmajske predstave, izvenabonmajsko predstavo, gostovanja, program za šole itd. Ob tem smo tudi letos izboljšali gmotni položaj igralcev. V štirih letih smo tako dokončno rešili vprašanje razmerja plač med igralci in ostalimi uslužbenci gledališča. Odprli smo «skarje» tako, da ni več krivic na škodo igralcev. Obnovili bomo tudi električno razsvetljavo

na odru, ki bo elektronska z modernimi reflektorji.

Kar vzbuja našo zaskrbljenost je to, da je dežela izglasovala nov zakon o novem jamstvu za najem posojil gledališkim ustanovam. Mi pričakujemo tri milijarde, ki nam bodo omogočile novo sezono, vendar bodo pomenile nov dolg. Z novim posojilom bomo krepko prekoračili osem milijard dolga. Že danes plačujemo več pasivnih obresti, kot pa nas stane celotna sezona. Zaradi tega je upravni svet sklenil, da bo z vso odločnostjo nadaljeval akcijo pri pristojnih krajevnih organih in strankah in seveda tudi v Rimu, da se reši naš gmotni položaj.

Ob vsem tem moram dodati to, da je prihodnji prvi repertoar, v katerem so sodelovali novi člani upravnega sveta iz goriške pokrajine. To je zelo važno, potrebno pa bo nadaljevati s politično akcijo, da se delovanje našega gledališča razširi na videmsko pokrajino. Potrebno je tudi, da pride v naše vodstvene organe predstavništvo videmske pokrajinske u-

prave, kot sta v njih predstavnika goriške in tržaške.

Ob zaključku bi vas vprašal, kako ste ocenili preteklo sezono.

Naša ocena je nadvse pozitivna, kot je bil pozitiven tudi odmev, ki so ga imele naše predstave pri občinstvu in kritiki.

Razna obvestila

Župnijska skupnost od Novega sv. Antona, župnijska skupnost iz Trebč, Marijina družba, skavti in skavtinja, vse bivše skupine deklet in fantov od Novega sv. Antona in cerkveni pevski zbor od Novega sv. Antona obveščajo, da bo msgr. slavljenec dr. Jože Prešeren vodil dve slavnostni maši jutri, 3. julija, in sicer ob 8. uri pri Novem sv. Antonu in ob 10. uri v Trebčah. Popoldan pa se bomo z njim srečali v Marijinem domu v Ul. Risorta 3 ob 17. uri.

Obisk otrok, ki so na letovanju v Zgornjih Gorjah pri Bledu bo jutri, 3. julija, v jutranjih urah.

Šolske vesti

Ravnateljstvo državnega trg. tehničnega zavoda Žiga Zois z oddelkom za geometre sporoča, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1983-84 vključno do 7. julija 1983. Prav tako se vrši vpisovanje za oddelke za zunanjo trgovino v Gorici. Uradne ure so vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Znanstveni licej F. Prešeren sporoča, da bo vpisovanje za šolsko leto 1983-84 vsak dan od 10. do 12. ure do vključno 7. julija t.l.

Poklicni zavod za industrijo in obrt Jožef Stefan sporoča, da bo vpisovanje za šolsko leto 83-84 vsak dan do vključno 7. julija.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Valentin Vodnik Dolina. Šagra danes in jutri. Danes ob 20.30 dalje ples z ansambлом Pomlad. Jutri ob 18. uri kulturni program, od 20.30 dalje ples z ansambлом Supergroup. V galeriji Torkla razstavlja slikar Piero Conestabo.

SKD Igo Gruden in SD Sokol prireditelja od 5. do 15. julija na društvenem igrišču v Nabrežini 10 dni rekreacije za naše najmlajše.

Včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 2. julija
MARIJA
Sonce vzide ob 5.20 in zatone ob 20.57 — Dolžina dneva 15.37 — Luna vzide ob 0.1 in zatone ob 13.05.
Jutri, NEDELJA, 3. julija
NADA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25,2 stopinje, najnižja 18,3 stopinje, ob 18. uri 24,8 stopinje, zračni tlak 1013,2 mb ustaljen, veter 6 km na uro jugozahodnik, vlaga 66-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Michele Pichel, Aleš Grilanc, Stefano Ligotti, Marco Maccaroni, Elena Franzot, Alice Zelco, Maurizio Hanžek, Viviana Printi, Erica Magnarin.

UMRLI SO: 86-letni Michele Di Pierro, 35-letni Aredio Rossi, 76-letna Emilia Krmec vd. Strain, 92-letna Maria Schifflin vd. Velicogna, 69-letna Annita Fagnani por. Figos, 76-letni Rodolfo Sabatti, 70-letni Ettore Codan, 82-letna Evelina Komar por. Piani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Largo Piave 2, Piazza della Borsa 12, Miramarski drevored 117, Ul. Combi 9, Prosek, Žavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Piazza Ospedale 8, Istrska ulica 35.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Piazza Ospedale 8, Istrska ulica 35, Prosek, Žavljje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732-627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

Gledališča

VERDI

Danes ob 20.30 «Madama iz Teb». C. Lombarda. Režija Vera Bertinetti, dirigent Guerrino Gruber.

CANKARJEV DOM LJUBLJANA Razstave

Do 24. avgusta (sprejemna dvorana) 15. mednarodni grafični bienale.

Mala dvorana

Danes, 2. julija, mednarodni simpozij: Obdobje ekspresionizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi.

Stadion NK Zagreb

12. julija ob 21. uri: «Dire Straits». Prodaja vstopnic v Ljubljani - Golturnist, Globtour, blagajna Cankarjevega doma.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja Tomo Vran novi ciklus slik na temo Kosovelovih pesmi.

V občinski galeriji Torkla v Dolini razstavlja Piero Conestabo. Razstava bo odprta do 7. julija. Urnik: vsak dan od 17. do 19.30, v soboto in nedeljo ves dan.

ŠZ GAJA

organizira v Padričah od danes, 2., do 10. julija

ŠAGRO

Vsak večer ples z ansambлом Taims. Med tednom nogometni turnir 4 proti 4. Vabljeni.

Čestitke

MARTA in SANDOR! Naj vama bo pot posuta s samim cvetjem. K.V.G. Danes se poročita **MARTA in SANDOR TENCE**. Mnogo srečnih skupnih let jima želijo nona Dora, teta Eda, Marko, Nada in Milči.

«List za listom pada», k sreči padajo na dobra in prijetna tla, kot naš delovni tovariš

SANDOR TENCE

ki danes pade v poročni objem na zgoniškem županstvu. Poročencema želijo vse najboljše novinarji

Primorskega dnevnika

Danes se vzameta

MARTA in SANDOR

Vse najboljše jima vošči
KD Vesna.

Danes stopita na skupno življenjsko pot
MARTA in SANDOR

Iskreno jima čestita in želi mnogo sreče
godba na pihala
Vesna iz Križa

Župnijska skupnost od Novega sv. Antona

župnijska skupnost iz Trebč, Marijina družba, skavti in skavtinja, vse bivše skupine deklet in fantov od Novega sv. Antona in cerkveni pevski zbor od Novega sv. Antona

čestitamo zlatomašniku msgr. dr. JOŽETU PREŠERNU ob tem lepem jubileju in se mu iskreno zahvalujemo za ves njegov trud.

AGENZIA IMMOBILIARE

GABBIANO

Če je tvoj dom «pretesen» in bi rad menjal, ti predlagamo več rešitev, prav «po meri» zate.

KUPOPRODAJA ODDAJA V NAJEM

MARINA JULIA
Tel. (0481) 45-947

Kino

Ariston 21.30 «Spara alla luna». Režija A. Parker, D. Keaton.

Eden 17.30 «Caligola, una storia mai raccontata». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 «Sono sempre disposta a tutto». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.15 «La nipote». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.00 «L'anello matrimoniale».

Grattacielo 16.30-22.15 «La Traviata». F. Zeffirelli.

Mignon 16.00 «Lo Squalo».

Aurora 16.30 «Cenerentola».

Capitol 17.30 «Monsignore». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Fenice 16.00 «Il buono, il brutto, il cattivo». C. Eastwood, E. Wallach, L. V. Cleef.

Cristallo 17.00 «La scelta di Sophie». M. Streep.

Moderno Zaprto.

Radio 15.30 «I vizi della carne». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 15.15 «Arancia meccanica». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 «Dalla Cina con furore». B. Lee.

Giardino pubblico 21.15 «Annie».

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

ESTETIKA Milena Nabrežina center 145 — nega obraza in telesa. Telefon 040/200181.

OSMICO je odprl Alojz Kante Praproč št. 18.

OSMICO je odprl Herman Skrlj v Saležu. Toči belo in črno vino.

VARUHINJO «alla pari» za štiriletnega otroka potrebujem za tri mesece. Telefon 040/630898.

23-LETNA uradnica z znanjem stroje-pisja išče kakršnokoli zaposlitev tudi polnevno. Telefon 040/220612.

DR. MIRAN DOLHAR — splošni zdravnik — obvešča, da lahko ponovno sprejema nove paciente v okviru bolniške blagajne. Sprejema v ambulanti v Ul. Molino a Vento 72 vsak dan od 10.30 do 12.30, ob ponedeljkih tudi od 18.30 do 19.30. Telefon 755-666.

DELAVEC trdke Fiat proda fiat 980 kubič. cm doba štiri mesece po ugodni ceni. Telefon 040/229224.

PRODAM novo prikolico za goldoni stroje po ugodni ceni. Telefonirati od 18. do 20. ure na št. 040/228813.

ZLATO SPONKO (drag spomin) sem izgubila v nedeljo zvečer na šagri v Boljuncu. Poštenega najditelja prosim, da telefonira na št. 040/226229.

VINSKE BRATCE vabi v osmico Stanislav Gruden - Samatorca 6.

NA VOLIŠČU v Trebčah je v ponedeljek nekdo izgubil kolek (vrednost 20.000 lir). Lastnik naj se javi v šoli pri slugi Mariu.

17-LETNO dekle išče kakršnokoli zaposlitev. Telefon 040/412543.

JADRALNI klub Čupa išče reditelja za društveni sedež proti plačilu za obdobje od danes, 1. julija do 15. septembra v tedenskih presledkih. Za informacije telefonirati na št. 040/225478 od 18.30 do 20. ure.

PRODAM v bližini Campo Marzio majhno popolnoma obnovljeno stanovanje s centralnim ogrevanjem. Telefon 040/410372.

SPOROČAMO, da je odprta lekarna kozmetika pri mejnem prehodu Fernečiči (zraven urada ACI). Telefon 040/212733.

18-LETNO dekle z znanjem stroje-pisja in pisarniškega dela išče službo. Telefonirati v jutranjih urah na št. 040/220600.

PRODAM skoraj novo zakonsko spalnico po ugodni ceni. Telefonirati po 20. uri na št. 040/227372.

PRODAM šotor za štiri osebe. Telefon 040/299457.

KROJAČNICA Košuta, Drevored D' Annunzio 11; razprodaja svilen, lano in bombažno blago za poletne obleke, hlače in kostime, ki jih izdeluje po meri.

GUMIJASTI čoln callegari m 3,250 motor Johnson 25 KS, z opremo zelo malo rabljen ugodno prodam. Telefon 0481/20109.

UHANI in ogrlice v modnih barvah po zmernih cenah. Kozmetika 90 - Opčine.

OSMICO je odprl Robert Pipan iz Mavhinja. Toči domačo kapljico.

OSMICO je odprl Stanislav Novak Križpot 122. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl v Dolini št. 161 Pepi Žerjal. Toči belo in črno vino.

PRODAM vespo piaggio 50 v dobrem stanju. Telefonirati v popoldanskih urah na št. 040/226113 ali pa cel dan na št. 228547.

ODDAM v najem na vzhodnem Krasu enosobno stanovanje za krajšo dobo. Pismene ponudbe na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Stanovanje».

PRODAMAM jadrnico ZEF, 3,80 m dolžine, s pomožnim motorjem. Telefonirati ob večernih urah na št. 040/212769.

«Mutasti bratje»-uspešnica

Slovensko stalno gledališče je v sezoni 1982-83 imelo vrsto gostovanj v Sloveniji in Jugoslaviji. Zanimivo bo tu naštetih vsaj najpomembnejša. S «Krvavo svatbo» (predstava iz prejšnje sezone) je SSG uspešno nastopilo na Borštnikovem srečanju v Mariboru in prejelo več nagrad. S «Hvalisavim vojakom» v režiji Mileta Koruna so naši gledališčniki odigrali v Ljubljani 15 abonmajskih predstav, še nekaj predstav so odigrali v drugih krajih.

Posebno zanimanje pa je zbudila igra Matjaža Kmecla «Mutasti bratje». Z njo je SSG gostovalo v Ljubljani, odigralo abonma v Novi Gorici, nastopilo v Tednu slovenske drame v Kranju, gostovalo na Sterijinem pozorju v Novem Sadu (izven konkurence) in nastopilo v Subotici. Še na poseben odmev je delo naletelo v Celovcu, saj igra črpa prav iz problematike Slovencev v Avstriji.

Tudi igra Piera Chiare «Delitevi» je

v izvedbi SSG doživela več pomembnih gostovanj, naj omenimo vsaj gostovanja v Ljubljani, Varaždinu in Zagrebu. Z delom A. Rebule «Hribi, pokrijte nas» je SSG nastopilo na Kulturnih dnevih Slovencev v Italiji, ki so bili v Ljubljani.

Opozorili smo samo na nekatera gostovanja našega gledališča, lahko bi namreč našteteli nastope v vseh primorskih središčih od Portoroža do Nove Gorice in v drugih številnih krajih v Sloveniji, saj je naše gledališče nastopilo onkraj meje približno 80 krat!

Med predstavami, ki je v sezoni 1982-83 žela največ uspeha bodisi med občinstvom bodisi med gledalci, moramo brez dvoma všteti slovensko noviteto «Mutasti bratje» Matjaža Kmecla.

Delo, ki je zabeležilo največ ponovitev in vrsto gostovanj, je režiral Jože Babič.

Na sliki prizor iz igre.

KMEČKA IN OBRтна HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI

Telefon: 200-186

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščamo, da bo s 4. julijem stopil v veljavo nov urnik, in sicer:

zjutraj 8.30 — 13.00
popoldne: 16.00 — 17.00

OB SOBOTAH IN NEDELJAH ZAPRTO!

IZREDNA PONUDBA

TEXAS INSTRUMENTS TI/99/4A

425.000 lir

sinclair Spectrum

16 KB 390.000 lir

48 KB 531.000 lir

IVA vključena

COMPUTER CENTRE

TRST — Ul. F. Severo 89 — Tel. 574090

Sklenjena proračunska razprava v občinskem svetu

Vloga Gorice je bila in ostaja v povezavi med Italijo in Jugoslavijo

Goriška realnost je tesno povezana z odnosi s sosednjo Jugoslavijo in njenim gospodarstvom se pozitivno ali negativno odražajo tudi v goriškem gospodarstvu, še posebej v trgovskem sektorju. To so v proračunski razpravi na občini ugotovili številni svetovalci, to je poudaril v zaključnem govoru tudi župan Scarano. Razprava je bila letos v nekoliko manjšem tonu, najbrž tudi zato ker je bila časovno utesnjena in ker so razni govorniki čutili utrujenost volilne kampanje. O proračunu so svetovalci razpravljali v sredo in četrtek. Do glasovanja je prišlo včeraj ponoči ob 1. uri. Za proračun so glasovali svetovalci večinske koalicije, proti so bili komunisti, mislovci in liberalci.

V proračunski razpravi so prišli na dan vsi problemi, ki tarejo goriško prebivalstvo. Pirellova (KPI) je obžalovala, da ni prevelike zavzetosti za industrijski razvoj Gorice. Mermolja (KPI) je bil mnenja, da je v letošnjem županovem poročilu premalo napisanega o Slovincih in da kaže občina zanje premalo zanimanja. Trčina (KD) je napadel odbor, češ da je premalo delaven in tudi da se v Gorici ugotavlja, da so obmejne naprave katedrala v puščavi. Colella (KD) je dejal, da bi bilo treba razširiti nekatere službe v periferijo. Brunello (PSI) je bil kritičen do tukajšnjih podjetnikov, kar povzroča odhajanje mladine v druga mesta ker pri nas ni moč dobiti zaposlitve. Bratuž (SSK) je poudaril zavzetost občine za reševanje slovenskih vprašanj, čeprav je veliko treba še napraviti. Bucovini (KPI) je bil zavzel za rešitev problema podse je govoril o pomembni vlogi Gorice ob meji in v pokrajinskem ter deželnem okviru. Omenili smo le nekaj posegov in še te v skrajšani obliki. Svetovalcem so najprej odgovorili odborniki. Vsakdo je svedel branil svoje odborništvo in politiko, ki jo v njem vodi, pa čeprav je prišlo večkrat do izraza to kar so poudarili nekateri svetovalci, da je namreč velikokrat precej nesoglasja med posameznimi resorji.

Ob koncu je župan Scarano povzel diskusijo in v svojem govoru nanizal vrsto zanimivih stvari. Njegov je bil praktično govor kakršnega pričakujemo ob začetku mandatne dobe in pozitivno ga je ocenila tudi opozicija. Sicer je župan že uvodoma povedal, da so odbor v tej razpravi napadali bolj svetovalci večine kot pa opozicionalci. Svoj govor je Scarano praktično osredotočil na sodelovanje ob meji. Gorica ni nikdar imela industrijske tradicije, zaradi tega je sklicevanje na zaposlovanje v tovarnah včasih celo odveč. Treba pa je posvečati pažnjo

vsem gospodarskim aspektom, prometu, trgovini, obrti, industriji, stikom z Jugoslavijo in tudi s sosednimi občinami na Goriškem in pokrajinsko upravo. Svojemu odboru je Scarano pripisal večjo zavzetost za sodelovanje s sosedji v Števerjanu, Sovodnjah, Mošu, Trziču, Gradišču in Krmini.

Župan je povedal tudi, da se bo Gorica razvijala pretežno v sodelovanju s sosednjo Jugoslavijo, tudi zato ker je mesto nastalo kot središče nekdanje danes »izgubljene« pokrajine. Ko je govoril o Slovincih je dejal, da bo odbor še bolj poglobil sodelovanje s slovensko konzulto, da bo treba zahtevati od vlade dvojne izdatke za šolske zgradbe, saj imamo pri nas dvojno šolstvo. Izrazil je tudi zaskrbljenost za nedavne dogodke na Tržaškem. Tako zaskrbljenost mu je izrazil ob

nedavnem obisku tudi župan Nove Gorice Debeljak (»Ni nam prinesel protestov, kot je napisal Primorski dnevnik, namreč samo zaskrbljenost.« je v zvezi s tem dejal Scarano), ki je tudi poudaril da je ob meji Gorica zares odprto mesto, mesto s katerim se lahko prosto pogovarja vsakdo iz Slovenije in Jugoslavije. Povedal je tudi, da se novo obmejno postajališče lepo razvija in da se je promet tovarnjakov povečal, še predvsem zaradi tega, ker se carinske formalnosti vršijo pri nas zelo hitro. Promet skozi goriško obmejno postajališče je skoro enak istemu skozi tržaško pristanišče, svedeča če temu odvezamo dovoz petroleja.

Slovenski občinski možje bodo sedaj imeli mir. Najbrž se bo občinski svet sestal do konca julija še enkrat.

Po zadnjih podatkih na Goriškem

NAD 40.000 NAROČNIKOV TELEFONSKE SLUŽBE

V juliju bomo na Goriškem dosegli 40.000 telefonskih naročnikov. To je častnikarjem povedal direktor goriške podružnice SIP inž. Piovesana včeraj ko je predstavil nov telefonski imenik. Tega delijo v teh dneh pooblaščenici družbe SIP. Telefonski naročniki naj jim star imenik vrnejo, da ne bi po tem doma po starem imeniku iskali naročnikov, ki bodo menjali številko.

Z zamenjavo številke pride že v prihodnjih dneh zlasti na območju Štandreza. Tu deluje že nekaj mesecev nova centrala Gorica - Jug in že lani so v južnih predelih mesta zamenjali številko nekaj sto naročnikom. Sedaj je prišel na vrsto Štandrež, na vrsto prihaja tudi industrijska cona. Zamenjani bo približno 700 števil prav tolikih naročnikov. Zaradi tega bomo morali že v prihodnjih dneh stalno gledati v novo zajeto telefonsko knjigo predno bomo poklicali našega prijatelja na tem območju.

Zasedaj le toliko o telefonskem imeniku. Kaj več prihodnjič.

Inž. Piovesana nam je povedal, da so do letošnjega 20. junija zabeležili 39.813 naročnikov na območju goriške podružnice, ki zajema celotno pokrajino z izjemo Gradeža. Dosegli so v enoletnem razdobju predvideno število novih naročnikov. Imamo pri nas 29,6 odstotno gostoto naročnikov na vsakih sto prebivalcev, kar pomeni da imamo enega naročnika na vsake tri osebe. To je vsekakor veliko, za 3,2 odstotka nad vsedravnim povprečjem.

Prav za toliko kot letos nameravajo povečati število naročnikov v prihodnem enoletnem obdobju. Predvidevajo, da bomo imeli 2.200 novih naročnikov in, če upoštevamo da se bodo nekateri tudi odpovedali, naj bi jih bilo čez leto dni 41.200. Pričeli so že s propagandno akcijo predvsem v tistih krajih, kjer so šele pred kratkim povečali kapacitete. Na družbi SIP pravijo, da lahko namestijo telefon v nekaj tednih, celo v nekaj dneh, in da stane povprečna namestitve novega telefona 200.000 lir.

Naročnikov je 40.000, uporabnih telefonskih aparatov pa svede precej več: 57.634 jih je bilo v teh dneh v uporabi, kar je, če uporabljamo odstotke, 42,9 na vsakih sto prebivalcev. Tudi to je za 3,9 odstotkov višje od vsedravnega povprečja. To pomeni, da je naš položaj boljši kot drugje in tudi da so se ljudje že privabili telefonu.

V telefonskih govorilnicah je na Goriškem 1.167 telefonskih aparatov. Veliko je bilo vandalskih dejanj v teh govorilnicah. Ponokod so neznanci poškodovali aparate, drugod so razbili stekla. Največ so uničili telefonske imenike, ki jih stalno zamenjavajo. Prav tako je posebna servisna služba hitra v popravljanju aparatov v telefonskih kabinah. Uvedli pa so že nove stroje, ki hitro ugotavljajo poškodbe in prav s pomočjo novih aparatov jim je uspel takoj priti na lice mesta in tudi najti pobalino, ki so še vedno bili na njihovem huliganskem delu.

Poudarjena pomembna vloga Kulturnega doma v Gorici

O skupnih prizadevanjih pri utrjevanju enotnega kulturnega prostora, o usklajevanju različnih pobud, o vlogi kulturnih domov in še posebej o specifični vlogi Kulturnega doma v Gorici, je tekla beseda na nedavnem srečanju med predstavniki kulturnih organizacij in ustanov iz Gorice in Nove Gorice. Pobudo za srečanje sta dala TO SKGZ iz Gorice in SZDL iz Nove Gorice, ki sta pred kratkim sklicala tudi posvet o gospodarskih vprašanjih in sodelovanju v tem prostoru. Ker je šlo za prvo takšno srečanje, je povsem razumljivo, da je beseda tekla predvsem o nekaterih vprašanjih splošnega značaja. Tako so udeleženci ugotovili nezadostno informiranost o kulturnem dogajanju, poudarili najnost o živahnejši prisotnosti goriškega prostora na področju kulturne ustvarjalnosti, poudarili potrebo po usklajevanju pobud.

Na srečanju so tudi znova opredelili vlogo goriškega Kulturnega doma, kot povezovalca in posredovalca med slovensko in jugoslovansko kulturo ter med italijanskim in furlanskim svetom, ki pa v prvih dneh, čeprav poskusnih sezonah, ni prišla do izraza v tisti obliki, kakor je bilo sprva mišljeno in želeno. Treba bo zato poiskati drugačen pristop, skratka, treba se bo potruditi. Na srečanju so nadalje opredelili tudi vlogo in pomen goriškega Kulturnega doma za Slovence na Goriškem. Objekt je in ostaja središče kulturnega dogajanja, vendar zaradi tega ne sme zamreti dejavnost v kulturnih domovih na podeželju.

Naj ob koncu omenimo še, da bo te dni prišla v Gorico tudi programska ekipa RTV Ljubljana, da bi se dogovorila o srednjeročnem načrtu sodelovanja.

Bilo je krivo usodno naključje Sansevera bodo pokopali v Vidmu

Romana Sansevera, 42-letnega zavarovalnega agenta, moža z različnimi poklici in nazadnje roparja, ki je bil ubit v četrtek, nekaj minut zatem, ko je okradel posojilnico v Fari, bodo pokopali v ponedeljek, v družinski grobnici v Vidmu. Formalnosti v zvezi s tragičnim dogodkom, prvim te vrste na Goriškem, namreč še niso zaključene. Dogodek sam je bil včeraj in najbrž bo še nekaj dni tema dneva v pogovorih zlasti preprostih ljudi, posebej v Krmini, kjer je Sansevero živel v lepem in udobnem stanovanju v centru mesteca. Tu je tudi do nedavna vodil podružnični urad znane zavarovalnice, ki pa mu je prav pred kratkim odrekla pogodbo. Skoraj nihče ni niti zdaleka posumil, da bi se Sansevero poleg zavarovalništva (prej je bil v službi na carini, še prej pa pri finančni straži), vodenja knjigovodstva in drugih dejavnosti, utegnil ukvarjati tudi z drugačnimi in bolj nevarnimi posli, kljub temu, da je marsikdo vedel, da se je možakar v zadnjem času znašel v slabih vodah in da si je nabral kar čedno vsoto dolgov. Kako in v kakšnih okoliščinah, v tem trenutku še ni znano. Menda je v zadnjem času kupil nekaj stanovanj v Lignanu in Gradežu in vstopil kot delničar v neko industrijsko podjetje. Vzroki za naraščanje dolgov pa utegnejo biti tudi druge in prav to menda raziskujejo orožniki. Dejstvo je, da je možakar živel na veliko, kot se temu pravi, kar niti ni prikrival. Pogosto je menjaval avtomobile, menda pa se je rad vrtel tu-

di v krogu privlačnih žensk. V Gorici so ga dobro poznali zlasti v bankah, nekaj poslovnih odnosov je imel tudi s slovenskimi denarnimi zavodi. Kaj ga je torej prisililo, da se je lotil ropanja in bedno umrl za borih trinajst milijonov lir?

Sicer pa izgleda, da je bilo vmes usodno naključje. Rop v banki je opravil na dan in v času, ko je bila v teku vaja varnostnih sil za preprečevanje tovrstnega kriminala in je bilo na ožjem območju pet ali šest orožniških patrol. Na prvo je Sansevero nalletel že na Majnici in prav zaradi tega je z glavne ceste zavil na stransko, proti Slovrencu. Do prvega streljanja je prišlo že v bližini Villanove, kjer ga je prestregla druga obhodnica, ki ga je potem zasledovala do konca.

Bolj kritičen odnos do zgodovine v šolah

Delegacija pokrajinskega odbora VZPI-ANPI je pred nedavnim obiskala šolskega skrbnika Condorellija in mu predstavila knjigo »Alle origini della Repubblica«. Gre za kritično zgodovinsko obravnavo let tik pred nastankom sedanje italijanske republike, ki jo je milanski inštitut za odporništvo v sodelovanju z VZPI-ANPI izdelal predvsem z didaktično - pedagoškim namenom.

S šolskim skrbnikom so se bivši partizani o sodelovanju s šolo, kjer naj bi omenjeno knjigo in druge podobne pripomočke uporabili za bolj poglobljeno kritično spoznavanje polpretekla italijanske zgodovine.

Razna obvestila

Občinska uprava v Doberdolu obvešča, da bodo uradi na županstvu ob četrtek zaprti za občinstvo.

Kdor bo vseeno hotel ta dan po dokumente na županstvo naj to napravi med 7. in 8. uro jutraj.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi jutri, 3. t.m., izlet na Viš v Zahodnih Julijcih. Prevoz z lastnimi sredstvi. Odhod ob 6. uri izpred bencinske črpalke v Ul. Aquileia pred ločniškim mostom. Vodi Ivo Berdon.

Kino

Gorica
VERDI 18.30—22.00 »Dark Kriystal«. Barvni film.
CORSO 17.30—22.00 »The Blues Brothers«. J. Belushi, D. Aykroyd.
VITTORIA 17.45—22.00 »I vizi erotici di mia moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR 18.00—22.00 »Star trek — l'ira di Kaan«.
PRINCIPE 18.00—22.00 »Il bersaglio«.

Nova Gorica in okolici
SOČA 19.00—21.00 »Neubogljivost«. I. talijanska drama. 22.30 »Hotel ljubezni na Tirolskem«. Erotična komedija.

SVOBODA Danes zaprto.
DESKLE 20.30 »Zahod sonca«. Jugoslovanska komedija.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska, v Štandrežu, tel. 85136.

Ksaverij Leban - podpredsednik Konzorcija ljudskih bank F-JK

Ksaverij Leban, predsednik upravnega odbora Kmečke banke je bil na zadnji skupščini Konzorcija ljudskih bank Furlanije - Julijske krajine izvoljen za podpredsednika te ustanove. Odgovorno nalogo bo opravljal leto dni. Za predsednika Konzorcija je bil izvoljen dr. Angelo Scotti, predstavnik Banca Popolare iz Pordenona. Kmečka banka je pristopila v omenjeni konzorcij pred nekaj leti in je prav ta odločitev močno vplivala na razširitev obsega prometa in sodelovanja s številnimi bančnimi zavodi tudi izven Gorice in goriške pokrajine. Banka je v nekem smislu prerasla ožek krajevni okvir.

Vsekakor predstavlja izvolitev Ksa-

verija Lebana na tako odgovorno mesto tudi dokaz zaupanja v sposobnost in poslovnost našega kreditnega zavoda in ljudi, ki ga vodijo.

Cepljenje psov

V mesecu juliju bo v Gradišču in bližnjih občinah obvezno cepljenje psov proti steklini. V občini Zagraj bo cepljenje v sledečih dneh: v sredo, 6. julija, od 8. do 10. ure, na občini v Zagraju; isti dan od 10. do 12. ure v osnovni šoli v Zdravščinah, v četrtek, 7. julija, od 8. do 10. ure v osnovni šoli v Martinščini. Če bo potrebno, bodo cepljenje ponovili

Reorganizacija pri sekciji Sklada za varstvo narave

Živahnejšo dejavnost si obetajo pri goriški sekciji svetovnega sklada za varstvo narave (WWF) po nedavni reorganizaciji, za katero so se odločili na zadnji skupščini, 25. junija. Organizacijsko se bodo povezali z goriškim društvom naravoslovcev »Alvise Comel« in s sekcijo italijanske lige za varstvo ptic (LIPU). Vse tri organizacije zasledujejo namreč podobne cilje in zato sodelovanje, ki se bo kazalo predvsem v skupnem sedežu, v Orzonijski ulici, najbrž ne bo pretežno.

Sekcija WWF se je torej zaenkrat odpovedala lastnemu sedežu v vidu boljše in bolj organizirane dejavnosti. Na skupnem sedežu je namreč

vsak dan, v popoldanskem času, zagotovljena prisotnost dežurnega člana. Ugodnost je tudi v tem, da je sedež društva naravoslovcev v isti stavbi in je tudi razmeroma dobro opremljen. Sedež je odprt ob delavnikih od 16. do 19. ure. Zadnji občni zbor, ki je bil 25. junija, je bil torej v glavnem namenjen organizacijskim vprašanjem. Udeležil se ga je tudi deželni delegat WWF Graziano Benedetti iz Trziča. Že v kratkem času pa bo sklican nov občni zbor, na katerem bodo največ pozornosti namenili sestavi programa dela sekcije, pa tudi propagandnemu delu pridobivanja novih članov. Prav maloštevilčnost članstva je namreč ena od glavnih hrib, ki je doslej pogojevala dejavnost sekcije.

Koncerti

V goriškem avditoriju bo drevi, ob 20.30 letni koncert goriškega zbora C. A. Seghizzi.

DRUŠTVO »F. B. SEDEJ«
in ANSAMBEL »L. HLEDE«
pod pokroviteljstvom občinske uprave

13. zamejski festival domače glasbe

v Formentinijevem parku v Števerjanu

Danes, 2. julija, ob 21. uri
Jutri, 3. julija ob 17. uri
Ob tej priložnosti pripravljajo tudi razstavo števerjanskih umetnikov.

Informacije SIP
uporabnikom

RAZDELJEVANJE NOVIH TELEFONSKIH IMENIKOV

V teh dneh se je začelo razdeljevanje uradnih telefonskih imenikov naročnikov goriške province za leto 1983/84.

Kot ponavadi bodo za naročnike, ki želijo prejeti imenike na dom, poskrbeli poverjeni funkcionarji, ki nosijo posebni znak distribucijskega podjetja. Ti bodo razdeljevali nove in dvignili stare imenike. Ob tej priliki bo izročena rubrika »Tuttocittà 83«.

Ostali, ki se te službe ne mislijo poslužiti, lahko dvignejo nove imenike v uradih SIP, vrnejo star imenik in priložijo obrazec, ki jim ga je prepustil funkcionar.

Prošnja po vrnitvi starega imenika je utemeljena, kolikor stari imeniki niso ažurni in to povzroča zmedo ter ovira pravilno delovanje službe, saj vsebuje vsaka nova izdaja visok odstotek sprememb.

Nadalje obveščamo, da se poverjenim funkcionarjem ne izkaže za opravljeno službo nikakršna odškodnina, saj bo znesek 350 lir+IVA za službo vračunan na telefonski izkaz.

SIP se vnaprej zahvaljuje za sodelovanje in priporoča, da se morebitne težave javijo na 187.

SIP

Società Italiana per l'Esercizio Telefonico

RACE OB MLAKI

Prizor, ki ga je ujelo oko fotoaparata, ni iz kakega živalskega vrta, kjer se race brezskrbno sprehajajo. Tudi pri nas so še race, čeprav bi se zdelo na prvi pogled čudno, saj si sodobni človek ne more več privoščiti živali in jih zato mladi, denimo otroci v vrtcu, lahko spoznajo samo še iz fotografij. Zakaj?

Je že tako in brezpredmetno je zastavljati si taka vprašanja. Dejstvo je, da so race priradale do kontovelske mlake ali kala in se tam zrcalile v sicer ne preveč ustreznem ogledalu, kjer je poleg zvala tudi senca dreves. Najbrž so čakale racaka, da pohvali njihovo lepoto, da z njimi pokramlja in... kaj se še ve.

«Kolonija» obmejnih likovnikov

Bilo je v nedeljo na Krogu nad Sečovljami - DZL prired lo izlet - Veselo, a tudi ustvarjalno razpoloženje

V nedeljo, 26. junija, je bilo na Krogu nad Sečovljami tretje srečanje obmejnih likovnikov in simpatizerjev. Izleta, ki ga je organiziralo Društvo zamejskih likovnikov, so se udeležili naši ljudje in poleg njih manjša skupina ljubljancev in domačih likovnikov. Na Krogu se namreč nahaja zapuščen samostan s kapelo, tu so si nekateri likovniki uredili lastne ateljeje, vendar je stanje zgradbe iz leta v leto slabše, kar predstavlja hudo škodo za slovensko likovno kulturno bogastvo.

Poezija istrskega rastlinstva ojači kontrast med živo in barvito morsko pokrajino ter opustelimi zidovi zapuščenega samostana. Vsako srečanje omogoča stik med likovnimi ustvarjalci in skuša v duhu igre bogatiti vse udeležence.

Lansko srečanje se je odvijalo v duhu happeninga: vsakdo je lahko prosto gestualno ali figurativno izrazil lastno osebnost preko barve in znakov na stene zapuščenega samo-

stana, ki so jih prevlekli s papirjem, ali celo na kompozicijo kamnov na travniku, ki se zdaj izpričuje v zdušje lanskega junijskega dne.

Letos so tržaški likovniki v sodelovanju z ljubljanskimi gosti priredili prijeten kulturni program, ki je sicer slonel na improvizaciji in prav zato vzbudil toplejšo vzdušje. V jutranjih urah so si ljubljanski gostje zavijali rokave, očistili in okrasili kapelo, kjer je bilo v prvih popoldanskih urah kulturno srečanje. Prvi na programu je bil mladi ljubljanski trio (Jure Zadnikar, Tomaž Fatur, Katarina Mali), ki je ustvaril zbrano vzdušje ob predvajanju renesančne glasbe. Mlada ljubljanska plesalka Kladija Savrè je spremljala note ter rumeno obarvala svetlobne žarke, ki so prodirali skozi delno razbita barvna stekla rože in oken cerkvice. Nato je tržaški pesnik Aleksij Pregarc prebral nekaj svojih zadnjih pesmi in napovedal, da bo v kratkem izšla nova zbirka njegovih pesmi. Smeh sta vzbudila člana kabaretne skupine Ščen in Belmondo v okrnjeni sedbi, zaradi obveznosti ostalih članov; zapela sta nekaj zabavnih pesmi ob spremstvu kitar.

Kulturni program sta sklenila filma Sergeja Cesarja: «Krog 81» in «Krog 82», ki sta prikazala avtorjevo interpretacijo prejšnjih dveh srečanj.

Nato je slikar Cej presenetil prisotne z živo skulpturo: prevlekel je namreč osebo z metaliziranim papirjem zlate barve in ji zastrl obraz z najlonko nogavico. Tako pripravljena živa skulptura je stopila na prevlečeno mizo sredi travnika in z odbleskom sončnih žarkov zaslepila gledalce.

Na istem travniku se je nato od-

vijal najprijetnejši del izleta: likovniki in drugi so prijeli čopiče v roke, nekateri pa so si naravnost s prsti barvali obraze eden drugemu po domembi, da si bojo prosto pobarvali levo polovico obraza. V sproščenem in prijetnem vzdušju je vsak ustvarjal in se istočasno znašel za drugačnim obrazom, kot ga je sicer vajen videti.

O mraku so se vsi znašli ob izviru vode in si z vso vnemo izpirali obraze, barve so se tako stopile in izginile, vendar je v vseh ostalo prijetno vzdušje in želja, da bi se lahko na tak način čim prej spet srečali.

JASNA MERKŮ

Slavni teater odpira vrata

S premiero muzikala Blondel, ki bo oktobra v gledališču Old Vic, se začne novo obdobje v dolgi zgodovini enega najslavnejših londonskih gledališč.

Old Vic so po več kot 150 letih obstoja pred dvema letoma zaprli. Odlej je zamenjal lastnika in doživel temeljito restavracijo. Kanadčan Ed Mirbich, ki je kupil to gledališče za 800 tisoč dolarjev, je vložil v obnovo še tri milijone dolarjev.

V indonezijskem glavnem mestu Džakarti je padlo v zadnjih sedmih tednih že 38 žrtev skrivnostnega morila ali morilcev. V glavnem so to mladi ljudje, ki so po telesu tetovirani, po čemer izvedenci sklepajo, da njihova preteklost ni bila čista in da imajo zajetne dosjeje na policiji.

Anekdoti - Anekdoti

Dumas je na starost trpel zaradi srčne bolezni. Ko se mu je stanje spet poslabšalo, mu je zdravnik predpisal mirovanje in posteljo. Ker je dobro poznal slabost svojega pacienta, je na kraju še pripomnil:

«In predvsem nobene bolniške sestre pod petdesetimi leti.»

«Ampak, dragi doktor,» je vzhnil Dumas, «dovolite mi vsaj dve po petindvajset let.»

Nekdo je vprašal astronoma in fizika Galilea Galileia:

«Oprostite, mojster, koliko let pa imate pravzaprav?»

«Osem ali deset,» odgovori Galilei, v očitnem nasprotju z njegovo belo in dolgo brado. Na začuden vprašalčev pogled brž pojasni:

«Stejem samo leta, ki mi še ostanejo do smrti; let, ki so že pretekla, nimam več.»

Po dvajsetih letih

Srečanje osmih razredov osnovne šole «I. Roba»

V prijetnem okolju so se zbrali bivši dijaki iz Šempetra

Po 20 letih so se srečali učenci treh osmih razredov osnovne šole Ivana Roba iz Šempetra s svojimi nekdanjimi učitelji in ravnateljem v hotelu Sabotin v Solkanu.

Na jubilejni sestanek je prišlo 62 deklet in fantov, sedaj že žen in mož oziroma mater in očetov. Srečanje je bilo pristrčno in radostno, skoro bi se več ne prepoznali, tako so se razvili in spremenili, objemali so se v smehu in veselju ob tolikem začudenju sprememb, ki jih je 20 let naredilo na njihovih obrazih.

Na sestanek so prišli iz vasi: Prvačina, Zalošče, Šempas, Rožna dolina, Nova Gorica, Vrtojba, Sovodnje in Ločnik iz Italije. Nekaj jih je prišlo iz Ljubljane.

Udeleženci sestanka so izpolnili tudi anketo o naknadnem šolanju, o zaposlitvi in poklicu. Iz nje je razvidno, da je šest šolarjev dovršilo študij na univerzi in to na medic., filozof., strojni, ekonom. Ena je končala učiteljske. Velika večina pa se

je izpopolnila na strokovnih srednjih šolah. Vsi so zaposleni in zadovoljni.

Tov. Franko Šuligoj, vodja in pobudnik jubilejnega sestanka, je vse prisotne učitelje in profesorje karakteristično ocenil in prikazal njihovo zadržanje, kar so navzoči sprejeli s ploskanjem in smehom. Tovaršna ravnateljica je prosila, da bi spregovoril nekaj besede. Tov. Savnig se je najprej lepo zahvalil v imenu prisotnih učiteljev za vabilo na 20-letno srečanje. Povedal jim je, da je osnovna šola dala osnovno znanje, katero «ste lahko še poglobili in razširili, kar me zelo veseli in vam s tega mesta čestitam.»

«Ker danes živimo v nekoliko težjih ekonomskih prilikah, vas spomnim na pesem Simona Gregorčiča. «Življenje ni praznik, je deloven dan.» Posebej jim je položil na srce zadnji verz te pesmi: «Dolžan nisi storiti samo to kar veleva ti stan, kar more te mož je storiti dolžan.»

S. K.

Očarljiva princesa Diana

Princesa Diana je po daljšem času spet pokukala v javnost. Vreme ji ni bilo naklonjeno, prejela pa je šopke cvetja (Telefoto AP)

Nova številka Naših razgledov

Nova (dvanajsta) številka Naših razgledov je dokaj razgibana in zanimiva, kar pa je že običaj tega slovenskega štirinajstodnevnik. Sicer bi lahko rekli, da je tokrat dano v branje predvsem «literarno čtivo».

Pri tem nas v prvi vrsti pobliže zanimata dva članka. Eden je izpod peresa Iva Vajgla, ki na kratko razmišlja o kulturnih dnevih Slovencev iz Italije v Cankarjevem domu. Izhodišče njegovega pisanja je članek Marka Kravosa, ki se je v prejšnji številki NR kritično obregnil ob prireditve. Drugi zapis pa je namenjen novi knjigi koroškega pisatelja Florjana Lipuša, za katero Aleksander Zorn pravi, da gre za eno najboljših slovenskih del v zadnjih letih, «Odstranitev moje vasi» namreč.

Poleg ostalega informativnega gradiva pa bodo za ljubitelje književnosti najbrž še najbolj zanimivi zapisi o Mišku Kranjcu izpod peresa Ivana Potrča in Helge Glušč.

Zaposlitev ženske delovne sile v SFRJ

Da so dandanes hudi časi, žal ni samo že stokrat izrečena ugotovitev, temveč trda stvarnost, ki jo sproti potrjujejo dejstva. Med najbolj otipljivimi težavami je seveda gospodarska kriza, ki terja odpovedi, predvsem pa pogumne odločitve. Tudi ugotovitev, da se žrtve nalagajo predvsem na ženska ramena, žal ni jalo obkovanje, temveč ponavljanje znane resnice.

Res je tudi, da se vse odpovedi ne zahtevajo od žensk direktno, temveč nekoliko ovito, predvsem pa podprto s «treznimi argumenti», kot je na primer poudarjanje ženske vloge v družini, posebej kot matere.

Primer, ki vam ga tokrat navajamo, povzamemo po reviji «Jana». Gre torej za bežen izrez iz slovenske stvarnosti, ki je ženski kot enakopravni članu družbe bolj naklonjena, pa vendar...

Urednica revije je namreč v zadnji majski sobotni prilogi ljubljanskega dnevnika «Delo» zasledila članek z naslovom «Med zaposlenimi je kar 1,2 milijona takih, ki nimajo kaj delati». Kot izdaja naslov, gre za razmišljanje o nezaposlenosti v Jugoslaviji in o tem, kje najti nove rezerve za

zaposlovanje. Med mednaslovi, ki smiselno razdeljujejo članek, pa je tudi naslednji: «Ponekod bi ženske lahko začasnó ostale doma».

Gradivo in tudi teze, ki jih v članku razvija, pa je avtor (novinar Ilya Popit) povzel po materialu, ki ga je na Ekonomskem inštitutu ljubljanske pravne univerze pripravil dr. Jože Mencinger. Zato seveda, ugotavlja urednica, morajo strele leteti predvsem na tisti naslov.

V odstavku, ki je pod že navedenim mednaslovom, je namreč novinar nakazal možnost, da bi se v tistih jugoslovanskih republikah in pokrajinah, kjer bo zaposlenost najbrž, «dotili začasnega zadrževanja dvojnih družinskih zaposlitev». Nadalje ugotavlja, da je v Jugoslaviji med zaposlenimi 36% žensk, kar je sicer manjši delež, kot ga imajo v večini razvitih zahodnoevropskih državah, najbrž pa tudi v vzhodnoevropskih. In ob koncu še pristavlja, da je jugoslovanski «delež višji kot v Španiji, kjer znaša 29%, in višji, kot je v Italiji, kjer znaša 32%, in enak, kot v Švici in Belgiji».

Iz navedenega odstavka je moč sklepati, da bi torej tisti zaposleni družin-

ski član, ki bi ga «začasno zadržali doma» bil ženskega spola. Čemu bi sicer naštevati v odstotkih, koliko je med zaposlenimi žensk. Med drugim je tudi rečeno, da «to možnost navadno spregledamo» in da jo ocenjujejo za nepriljubljeno, kar se lahko tolaži, da bi bilo koristno to ustoličeno navado spremeniti.

Urednica B. Rakovec na takšno pisanje ogorčeno pripominja, da je izvajanje novinarja in seveda predhodno ugotavljanje Ekonomskega inštituta odkrito in direktno uperjeno proti ženskam. Na primer, dalo bi se napisati, naj ostane doma tisti od zakoncev, ki ima nižjo plačo ali slabše delovno mesto (to bi itak v večini primerov bila ženska), ali pa bi odločitev samo prepustili zakoncu in v družinah z otroki bi doma skoraj izključno ostajala mati, torej ženska delovna sila.

Bistvo vprašanja in tudi glavni vzrok za ogorčenja pa je v ugotovitvi, da je obravnavana študija ocenila žensko delovno silo za pomožno, na račun katere se lahko začasno rešuje vprašanje brezposelnosti. O takšnem vrednotenju teže pomena ženskega dela na splošno, smo že večkrat

pisali in kot kaže bo teh priložnosti še veliko.

Vseh argumentov, ki jih je urednica navedla kot protiutež izvajanjem ljubljanskih ekonomistov, pa čeprav so bila slednja morda napisana «v dobri veri», ne bomo ponavljali, ker so pač tisti, ki utemeljujejo pomen ženskega dela za celo družbo in za vsako posameznico. V tem primeru se seveda naslanjajo na jugoslovanski položaj, ki pa, kar zadeva žensko, sploh ni izenačen med posameznimi republikami in pokrajinami. Tako so na primer v Sloveniji skoraj vse ženske zaposlene, njihov odstotek je še zelo visok na Hrvaškem, medtem ko v drugih republikah številke in povprečja združujejo veliko niže.

Ne glede na številke pa so «nakazane možnosti» nesprejemljive in to ne samo v Jugoslaviji, kjer bi prehod od teorije do prakse zahteval tudi ustavne spremembe. Sicer tudi drugod zakon ščiti ženske; kot kaže so kljub drugačnim upom, ki so se izkazali za utvare, zaščitne še vedno potrebne. Kajti preveč načel je že strlo kolo starega neizprosne reka, da «sila kola lomi». (bip)

FILM :: FILM :: FILM

Ureja Kinoutelje

Filmi na TV zaslonu

FAMILY LIFE, 1971. Režija: Kenneth Loach. Igrajo: Sandy Ratchiff, Grace Cave, Bill Dean in drugi. RAI 3, v torek, 5. julija, ob 21.45.

Film obravnava problem mladoletnikov v odnosu do družine. Mlada Janice nima dobrega odnosa s starši (oče konformist, mati stroga puritanka), ne more zbežati z doma, ostane noseča in jo prisilijo splaviti. Psihološko popolnoma odsotna od družine jo prisilijo se zdraviti pri psihiatru in postopoma psihično oboli. Film hoče biti didaktičen in igralci so skoro vsi neprofesionalci. Loach v tem filmu sledi teorijam psihiatra Lainga (teoriziral je anti-psihiatrijo). Kritika mu je vendar očitala poleg slabega dubliranja tudi nesposobnost prave analize in poglobljanja problemov zatiranja in norosti.

L'UOMO SENZA PAURA — «The man without a star», 1955. Režija: King Vidor. Igrajo: Kirk Douglas, Jeanne Crain, Claire Trevor in drugi. RAI 3, v sredo, 6. julija, ob 20.30.

«The man without a star» prištevamo med filme Vidorjevega zadnjega obdobja, ko je že doživel mnogo uspehov — «The big parade» (1925), «The crowd» (1928), «Hallelujah» (1929) — in že podaril prve mojstrovine zvočnemu filmu. Vidorja spremlja vedno «ameriški» optimizem v skladu z Rooseveltovo politiko in načeli New Deala. Pričujoči film je western, globoka psihološka analiza «cow-boys», ki se upre krivicam bogate in neusmiljene posestnice, pri kateri je v službi in pomaga revnejšim a pravičnejšim živinorejcem v boju za pašnike.

NELLA CITTA, L'INFERNO, 1958. Režija: Renato Castellani. Igrajo: Anna Magnani, Giulietta Masina, Myriam Bru in drugi. RAI 3, v četrtek, 7. julija, ob 20.30.

Castellani, pomemben predstavnik neorealizma («Sotto il sole di Roma» 1946, «Due soldi di speranza» 1952) je dozorol kot režiser s snemanjem sentimentalnih filmov. Znan je tudi njegova televizijska nadaljevanka o življenju Leonarda da Vincija («La vita di Leonardo da Vinci» 1971).

V «Nella città, l'inferno» igra glavno vlogo italijanska zvezda Anna Magnani (Roma città aperta), ki krasno prikaže svojo igralsko sposobnost v dramatičnih vlogah. Gre za zgodbo Line, ki jo po nedolžnosti zaprejo v ječo. V zaporu jo prijateljstvo z Eglo privede na slabo pot kriminala. Ko se Line po kratkem času svobode ponovno vrne v ječo, se je Egle že skesala preteklosti...

TRE DONNE — «Three women», 1977. Režija: Robert Altman. Igrajo: Shelley Duvall, Sissy Spacek, Janice Rule in drugi. RAI 2 v soboto, 9. julija, ob 21.25.

Altman je v začetku svoje kariere posnel več dokumentarcev, nato je sodeloval s Hitchcockom. Že v začetku je nasprotoval hollywoodski šoli in raje poudarjal psihološke in človeške aspekte kot pa pustolovsko plat filma. Njegovi filmi nimajo prave zgodbe, so dogodki ki se ne razvijajo. Leta 1970 je zmagal oskar s filmom «M.A.S.H.»; nato je posnel «Brewster mc Cloud» (1971), «Nashville» (1975), «Quintet» (1978).

Iz «Three women» dosledno razberemo Altmanov stil snemanja in pripovedovanja. Razpadanje ameriške družbe tokrat karakterizirajo tri ženske oziroma ena s tremi osebnostmi, ki živijo v zapuščenem naselju v teksški puščavi. Ženske iščejo lastno identiteto, si ustvarjajo lažne modele življenja. Živijo pravzaprav v umetnem svetu, ogroža jih «provincialna» družba in komunizem. Film je skrajno feminističen, ker simbolizira s propadom ženske propad družbe, v kateri je moški obsojen na nasilno smrt, na hrepenenje po seksu in denarju. Podobno vzdušje in dogajanje je v njegovem zadnjem filmu «Come back to the five end dime Jimmy Dean, Jimmy Dean».

Beležke

LEONARDO DA VINCI od srede, 5., do sobote, 8. oktobra, «Dnevi nemega filma». V okviru te manifestacije, ki jo organizirata «Cinemazero» iz Pordenona in «Cineteca cinepopolare» iz Genove, bodo vrteli 125 filmov Macka Sennetta in nekaj filmov Maza Linderja.

Sennett je začel delovati na kinematografskem področju leta 1908, ko je pisal scenarije Griffithu. Režirati je začel šele v Hollywoodu, kjer je imel obsežne ateljeje. Uvedel je komedijo vrste «keystone», ki označuje prvo obdobje ameriškega komičnega filma. «Keystone» ali tudi «slapstick comedy» so bile prave improvizacije; sodelovali so vsi, ki so bili zraven in scenarij je pomenil le izhodišče. Konstanta Sennettovih filmov je policijski oddelek, ki razgraja in vzbuja smeh. Od vseh igralcev je Sennett zahteval sposobnost padanja, kajti ta učinek so v komikah uporabljali pogostoma. Med igralci, ki so delali v Sennettovih ateljejih, so bili Buster Keaton s svojim otožnim in nepremičnim obrazom, Ben Turpin in Mabel Normandov, katerima se pripisuje odkritje komičnega učinka «smetanovih tort». Poleg teh pa je Sennett odkril še najbolj znanega komika vseh časov, Charlieja Chaplina.

Brezvestni svetovljan s cilindrom in visečimi brki ni doživel preveč uspeha v prvih «keystone» filmih, ko pa se je preselil k podjetju Essanay je postal najboljše plačani igralec svojega časa. Palico, ki je del Chaplinovega kostuma, mu je svetoval Max Linder, po katerem se je Chaplin prva leta tudi zgledoval. Francoski komik Linder je pravzaprav prvi filmski zvezdnik. Njegova komičnost, ki je za svoj čas vzbudila velik uspeh, sloni na nasprotju med dvema osebnostima, ena, ki se hoče integrirati v buržujsko družbo, druga, ki pa je venomer frustrirana.

Filmi v kinodvoranah

ALAN PARKER

Prihodnji teden bodo vrteli v kinodvorani «Ariston» (Trst) tri filme režiserja Alana Parkerja: «Saranno famosi», «Spara alla luna» («Shoot the moon», 1982) in «Pink Floyd - The wall», 1983. «Shoot the moon» obravnava razkol para in skuša podreti mit feminizma o zakonu, po katerem se da govoriti o ločitvi brez hysterij in mrženj. To se ne zgodi v filmu, kajti George tudi po ločitvi je še vedno ljubosumen na bivšo ženo.

«Pink Floyd - The wall» pa je povzet po plošči znane rock skupine Pink Floyd, ki je zaslovela v letih '60 pod vodstvom Syda Barretta. Lp «The wall» so si ga Pink Floyd že zamislili za gledališko uprizoritev, ki so jo tudi uresnili v poletju leta 1980

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 V tišini noči - televizijska priredba
- 11.05 Mrčes: Muhe in komarji
- 12.25 L'opera selvaggia
- 13.25 Vremenske razmere
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Prizma
- 14.30 «La donna del giorno» - film (Ženska dneva)
- 16.20 Njihove pesmi
- 17.00 Dnevnik 1 - Flash
- 17.05 Pregled programov za prihodnji teden
- 17.20 Check-up - program o medicini
- 18.10 Izžrebanje loterije
- 18.15 Nabožna oddaja
- 18.25 Risanka
- 18.50 Siena: Palio delle Contrade
- 19.55 Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 «Sotto le stelle '83» - poletni glasbeni variete
- 21.50 Dnevnik
- 22.00 Kronika - televizijska priredba
- 00.05 Dnevnik 1 - Nočne vesti
- Vremenske razmere
- 00.10 Viareggio: Literarna nagrada

Drugi kanal

- 9.50 Pregled programov za prihodnji teden
- 10.05 Konec prazničnega dne - TV film
- 11.35 Draga dekleta - TV film
- Tudi dakleta rastejo

12.00 Opoldanski program

- 12.30 Dnevnik 2 - Start
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.30 Znanost - Tedenska oddaja Dnevnika 2
- 14.00 - 18.40 Športna sobota: univerziada 83
- Tenis: mednarodni turnir v Wimbledonu
- 17.30 Dnevnik 2 - Flash
- Izžrebanje loterije
- 18.40 Dnevnik 2 - Večerne športne vesti
- 18.50 Mangimania
- Napoved vremena
- 19.45 Dnevnik 2
- 20.30 «L'asso della Manica» - TV film
- 21.25 Mladi možje (Giovani mariti) - film
- 22.15 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.20 Mladi možje (Giovani mariti) - 2. del filma
- 23.10 Nagrada David di Donatello
- 00.25 Dnevnik 2 - Nočne vesti

Tretji kanal

- 18.45 Pregled programov za prihodnji teden
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Programi, ki smo jih videli in ki jih bomo videli na tretjem kanalu
- 20.00 Vsi na oder
- 20.30 Kiosk - aktualne teme in običaji
- 21.20 Dnevnik 3
- 21.55 Cribb - 5. epizoda
- 22.45 Folkitalia

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.55 13. srečanje zveze rezervnih vojni starešin Jugoslavije «Bratstvo in enotnost» 83
- 17.05 Poročila
- 17.10 Deček in zajec, otroška oddaja
- 17.40 Dolgo iskanje, angleška dok. serija
- 18.30 Galaktika, ameriška nadalj.
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Molly Maguires, ameriški film
- 22.00 Zabava vas Zdravko Čolić
- 22.45 Poročila

Koper

- 18.00 Ponovitev filma
- 19.30 TVD - Stičišče

19.45 Dossier našega časa

- 20.45 Mladi policaji
- 21.30 Narodna glasba
- 22.00 TVD - Danes
- 22.15 Zeit im Bild - čas v sliki

Zagreb

- 9.50 Poročila
- 15.45 Sedem TV dni
- 16.15 TV dnevnik
- 16.30 Poletno popoldne
- 18.30 Mali koncert
- 18.45 Neobvezno II - dok. oddaja
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Življenje z očetom, ameriški film
- 22.00 TV dnevnik
- 22.15 Splitski festival '83

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Moj prijatelj Arnold - TV film
- «L'albero delle mele» - TV film
- 9.20 Rainbow - film
- 11.00 Dan za dnem - TV film
- 11.30 Love Boat - TV film
- 12.30 Sport: «Mundialito»
- 13.00 Kosilo je pripravljeno - nagradno tekmovanje, ki ga vodi Corrado
- 13.30 Ameriška družina - TV film
- 14.30 «Una fidanzata per papà» - film
- 16.30 Dan za dnem - TV film
- 17.00 Ralph supermaxi heroj - TV film
- 18.00 Moj prijatelj Arnold - TV film
- 19.30 Love Boat - TV film
- 20.25 Glasbena oddaja
- 22.00 «Cattivi pensieri» - film
- 24.00 V zadnjem trenutku - film
- Ob koncu Glasbena oddaja

TVR - RETE QUATTRO

- 9.30 Risanka
- 10.15 «La donna del porto» - film
- 12.00 Srečanje s Hitchcockom - TV film
- 13.15 Marina - novela
- 14.00 Otok plavih delfinov - film
- 16.30 Risanka
- 17.30 TV film
- 18.00 Risanka
- 18.30 «Quella casa nella prateria» - TV film
- 19.30 Quincy - TV film
- 20.30 «Il magnate» - film
- 22.10 Rotoquattro
- 22.40 Preakness Stakes
- Ob koncu Dan masčevanja - film

ITALIA 1 - TELE VENEZIA

- 8.30 Lawrencevi - TV film
- 9.20 Prihajajo neveste - TV film
- 10.05 Korak pred smrtjo - film
- 12.00 TV film
- 12.50 Made in Fiat
- 13.05 Boks
- 14.00 Pogumni kapitani - Film
- 15.45 Prihajajo neveste
- 16.30 Bim, bum, bam - otroška oddaja
- 18.00 TV film
- 19.00 Lawrencevi - TV film
- 20.00 «Strega per amore» - TV film
- 20.30 «Il seme del tamarindo» - film
- 22.40 Košarka
- Italija - Jugoslavija
- 0.30 «La bambola di cera» - Film

TELEPADOVA

- 10.00 Risanke - Casper
- 10.30 Risanke - Top Cat

11.30 Risanke - Buford Fles

- 12.00 Risanke - Scooby Doo
- 12.30 Risanke - The Thing
- 13.30 Risanke - Don Chuck
- 14.00 Risanke - Casper
- 14.30 Risanke - Superdog Black
- 15.00 Risanke - Scooby Doo
- 15.30 Bonanza - TV film
- 16.30 Monjiro - TV film
- 17.30 Risanke - Don Chuck
- 18.00 Risanke
- 19.30 Glasbena oddaja
- 20.30 «Per un corpo di donna» - film
- 22.00 Catch - svetovno prvenstvo
- 23.00 Rombo TV
- 24.00 «Un uomo a nudo» - film

TRIVENETA

- 6.00 Film
- 7.30 Risanke
- 8.20 Amos Burke - TV film
- 9.30 Posebni agent - TV film
- 10.30 Risanke
- 11.30 Harry O' - TV film
- 12.30 Horoskop
- 12.40 O.P. Cupon
- 15.40 Kinematografski program
- 16.00 Govorimo o ribolovu
- 17.00 Risanke
- 17.30 Prodaja draguljev
- 20.30 Film
- 22.30 Prodaja draguljev
- 01.30 Horoskop
- 01.40 Film
- 03.10 Posebni agent - TV film
- 04.00 Film
- 00.50 Hoganovi heroji - TV film

TELEFRIULI

- 12.15 Viking Vickie - risanka
- 12.45 TV dnevnik
- 13.00 TV film
- 13.30 Obrtništvo
- 13.55 «Il diabolico avventuriero» - film
- 15.30 Gunsmoke - TV film
- 16.25 Glasbena oddaja
- 16.40 Risanke
- 17.05 Superman - risanka
- 17.30 Viking Vickie - risanka
- 17.55 Lancer - TV film
- 18.50 Zelena dežela
- 19.25 TV dnevnik
- 20.00 Tudi bogataši jočejo - TV film
- 23.00 TV dnevnik
- 23.15 Horoskop
- 23.20 Abat - jour
- 23.25 Nevada Smith - film

TELEQUATTRO

- 8.30 Povezava s TV postajo Italia 1
- 19.00 Dogodki in komentariji

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Glasbena matineja; Imena naših vasi; 9.00 Alpinizem: liki, dosežki, vrednote doma in v svetu; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; Slovenski oktet v Kulturnem domu v Trstu; 11.30 Poldnevniški razgledi; Beleška; 12.00 «Bom nardu st'zdice».

Danes ob 18. uri bo na sporedu zadnja oddaja «Dvignjene zavese». Spričo že krepko sklenjene gledališke sezone bodo beležke Sergeja Verča o gledališkem dogajanju doma in drugje to pot nekoliko skromnejše po obsegu, nikakor pa seveda ne po pomenu. Najprej bodo poslušalci lahko prisluhnili daljšemu odlomku iz letošnje produkcije 1. in 2. letnika gledališke šole SSG v Trstu. Sledil bo magnetofonski zapis o udeležbi mladinske gledališke skupine iz Križa pri Trstu na 26. srečanje gledaliških skupin Slovenije, ki je bilo letos v Beli krajini. Za sklep oddaje in ob spustu zavese pa še zabavna priloga s humoreskami Evgena Jurča.

čjer so včas' b'le» - glasnik Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Roman v nadaljevanjih: I. Tavčar: «Izza kongresa», zadnji del; 14.30 Otroški kotichek; 15.00 Iz studia neposredno; 16.00 «Kdo je na vrsti?»; 16.35 Protagonisti jug. popevkarskega sveta; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Dvignjena zavesa: beležka Sergeja Verča o gledališkem dogajanju doma in drugje.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 9.30 Lucianovi dopisniki; 10.35 La girandola; 11.00 Svet mladih; 11.35 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 13.45 Pesem tedna; 15.45 - 18.30 Glasbeni vikend; 18.45 - 19.35 Glasbeni program.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00 Poročila in Primorski dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Ekonomska priporočila; 6.45 Napoved radijskih in TV programov; 7.15 Val 202; 13.10 Predstavitve popoldanskega programa; 13.30 Zamejska reportaža; 14.15 Zanimivosti, reportaže, pogovori; 15.25 Ekonomska priporočila; 15.30 Glasba; 15.45 Ekonomska priporočila; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.30 Naši zbori - Primorska poje.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 8.30 Glasbena kombinacija; 9.00 Vikend; 10.15 Glasbeni program z Mino; 11.45 Cinecittà; 12.28 Mata Hari; 13.20 Master; 14.00 Il re lucertola; 14.35 Pesmi Gianne Nannini; 15.00 Dovolite, konj; 16.25 Stičišče; 17.00 Tudi mi smo; 17.30 Radio camping; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Autoradio; 19.15 Draga glasba; 19.30 Radio jazz 83; 20.00 Bodo... znani; 20.30 «Chi dorme non piglia pesci»; 21.00 «S» come salute; 21.30 Večerne detektivke; 22.00 Danes zvečer v Orvietu; 22.28 Radijski variete; 23.05 Telefonski klic.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Risacca; 8.00 Šolska vzgoja; 8.05 Radio 2 - predvaja 8.45 Tisec in ena pesem; 9.32 Paj človek poj!; 11.00 Long Playing Hit; 12.48 Un'isola da trovare; 13.41 Sound-track; 15.00 Radijska priredba; 15.42 Hit parade; 16.37 Tisec in ena pesem; 17.32 Neposreden prenos iz Lagune; 19.50 Protagonisti jazz; 22.50 Poletni koncert.

RADIO OPČINE

14.00 Magični ribnik (nagradna oddaja); 15.15 Robi in glasba po željah.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro otroci; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Matinejski koncert; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Svetovna reportaža; 10.25 Panorama lahke glasbe; 11.05 Pogovor s poslušalci; 11.35 Srečanje republik in pokrajin; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.00 Iz naših krajev; 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.05 Kulturna panorama; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtiljak; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.35 Vrtiljak.

Dustin Hoffman grozi

Znameniti filmski igralec Dustin Hoffman se je po zadnjih snemanjih hotel odpovesti. Naš posnetek kaže, da mu to uspeva, obenem pa tudi grozi, da se bo kmalu začela nova filmska avantura... (Telefoto AP)

V Wimbledonu sta finalista John McEnroe in Chris Lewis

Američan je v treh setih premagal Čehoslovaka Ivana Lendla, Novozelanec pa šele po petih setih pravega maratonskega boja Južnoafričana Currena

WIMBLEDON — Američan John McEnroe, eden velikih asov svetovnega tenisa in skoraj nepoznani Novozelanec Chris Lewis sta finalista letošnjega Wimbledon, najslovičnejša turnirja na travnatem igrišču in ena najbolj znanih teniških prireditelj ena najbolj znanih teniških prireditelj.

Lewisova uvrstitev je pravzaprav senzacionalna, a včerajšnja McEnroeva zmaga v dvoboju z Lendlom je brzokone pomembnejša. Sedaj ko se je znebil Čehoslovaka, je namreč McEnroe velik favorit za končno zmago. Prav gotovo velja, da bo njegova četrta uvrstitev v finale slovitega

McEnroejevi odgovori so bili vselej zelo točni. V drugem in tretjem setu je nato Američan dokazal, da je na lastnem servisu skoraj nepremagljiv in je z dejansko perfektno igro strl odpor sicer odličnega Lendla. V letošnji sezoni je to že tretja zmaga (ob enem porazu) McEnroea nad Lendlom.

V drugem srečanju, ki je bilo na precej nižji kakovostni ravni, pa je Lewis po petih setih pravega maratonskega boja (skoraj štiri ure) premagal Južnoafričana Kevina Currena. 6:7, 6:4, 7:6, 6:7, 8:6 je bil izid dvoboja, ki že sam po sebi priča o izredni izenačenosti in veliki napetosti spopada.

Danes bo na vrsti ženski finale med Američankama Navratilovo in Jaegerjevo.

Triestina najela mladega branilca

Vodstvo Triestine je sinoči napovedalo, da je na milanski nogometni borzi tehnični direktor Piedimonte najel 22-letnega igralca Mire (C-2 liga) Giannija Ardizzona. Ardizzon je v minulem prvenstvu igral 26 tekem in dosegel kar osem zadetkov.

Jutri VN Belgije

SPA — Jutri bo na sporedu v tem belgijskem mestu deveta preizkušnja za svetovni pokal, VN Belgije. Najbolj zanimiv bo nedvomno dvoboj v kategoriji 500 cc med Američanom Robertsom in Spencerjem.

V Ascoliju že idol

Medtem ko v Jugoslaviji velja le za solidnega igralca je Trifunović v Ascoliju že pravcati idol. Na sliki se rokuje s svojim novim trenerjem Mazzonejem

S. Kokorovec državni prvak

BOLOGNA — Na državnem prvenstvu v kotkanju, ki se te dni odvija v Bologni, je poletovec Samo Kokorovec spet požel izjemen uspeh, saj je v kategoriji seniorjev zanesljivo osvojil prvo mesto. O Samovem uspehu bomo seveda še poročali.

londonskega turnirja sovpadala z njegovo drugo zmago.

Kot rečeno je McEnroe v prvem dvoboju v treh setih (7:6, 6:4, 6:4) premagal Čeha Lendla. Kakovost tega srečanja bi vsekakor zaslužila finale, saj sta oba nasprotnika prikazala odlične tenis. Še predvsem v prvem setu se je Lendl izvrstno upiral na travi boljšemu McEnroeu in izgubil šele po tie-breaku (kjer je že vodil 3:1, a je nato izgubil s 5:7). Čeh je tokrat zaigral izredno napadalno, a

Po sinočnjem zadnjem šahovskem turnirju ZSSDI Egon Pertot zamejski prvak

Sinoči so v prostorih ZSKD podelili naslov absolutnega šahovskega brzopoteznega prvaka ZSSDI za tržaško pokrajino, ki ga je zasluženost osvojil mladi dvaindvajsetletni državni prvokategorik Egon Pertot. Osvojil je namreč tri turnirje od štirih odigranih, le v tretjem je osvojil drugo mesto. Absolutno drugo mesto je pripadalo državnemu mojstru Božidarju Filipoviču, ki je zmagal na enem turnirju, v ostalih dveh pa je pristal na drugem mestu. Končno tretje mesto pa je pripadalo državnemu drugokategorniku Dušanu Jelinčiču, ki je v štirih turnirjih tudi štirikrat končal na tretjem mestu, vedno za

omenjenima zmagovalcema in je torej lestvica prvih treh povsem realna. Po večjem presledku točk sledi na skupni lestvici Pino Rudež, čeprav se zadnje preizkušnje ni udeležil, na absolutni skupni končni lestvici pa sledijo še Cveto Prašelj, Drago Antončič, Zlatko Jelinčič, Filibert Benedetič in ostali.

Zadnji turnir ZSSDI je potekal nekoliko poletno, saj se ga je udeležilo manj šahistov, bodisi zaradi dopustov, kot tudi dejstva, da je bilo že pred zadnjo preizkušnjo praktično vse odločeno, razen prvega mesta. Zato pa je bila borba za le-to toliko bolj zanimiva. Prva favorita Pertot

in Filipovič sta se spoprijela že v drugem kolu, mlajši šahist pa je zmagal gladko z 2:0. Pertot je skupno izgubil le pol točke z zadnjeevršnim Sosičem, pa tudi Filipovič je izgubil le točko z zmagovalcem.

Končna lestvica četrtega in zadnjega brzopoteznega turnirja je sledeča: Pertot 11,5 točke, Filipovič 10, D. Jelinčič 7, Z. Jelinčič 5, Benedetič 4, Prašelj 3 in H. Sosič 1,5 točke.

Končna lestvica prvenstva ZSSDI: Egon Pertot (zamejski prvak) 33 točk, Filipovič 31 točk, D. Jelinčič 26, Rudež 17, Prašelj 13, Antončič 12,5, Z. Jelinčič 11, Benedetič 10, Bajc 6, Sosič 3,5 in Corazza 1 točka.

KOLESTARSTVO

Dirka Adrie

Jutri zjutraj bo v Bazovici v okviru partizanskega praznika na sporedu sedma izvedba kolesarske dirke za trofejo «Agraria Silvano Močilnik», v organizaciji kolesarskega kluba Adria iz Lonjerja. Dirka, ki se je v prejšnjih letih odvijala na kronometer, bo letos speljana po popolnoma novi trasi, ki bo naslednja. Turistična vožnja v koloni iz Bazovice preko Opčin in Proseka do Zgonika, kjer bo uradni start na krožni progi Zgonik - Salež - Gabrovec - Zgonik. Starejša kategorija bo vozila pet, mlajša pa sedem krogov. Kolesarji se bodo nato podali preko Repniča, Briščikov in Opčin proti Bazovici, kjer bo končni cilj na pokrajinski cesti pred vasjo. Start dirke bo ob 9.30, na cilj pa bi morali tekmovalci prispeti okrog 12. ure. Dirke se bodo udeležili tekmovalci iz Trsta in Furlanije ter zastopstva iz Slovenije. (R. Pečar)

OBVESTILA

ŠZ Gaja

sporoča, da bo vpisovanje za nogometni turnir 4 proti 4 danes na nogometnem igrišču na Padričah.

ŠZ Bor

namiznoteniška sekcija

vabi otroke do 12. leta na poletno namiznoteniško igranje v Borovem športnem centru. Prisoten bo vadiatelj. Urnik: od 9.30 do 12. in od 16. do 19. ure. Prijave sprejemata: Gabriel Raseni (tel. 745092) in Italiano Pino (tel. 53775). Center bo deloval do 14. avgusta. Prijavnica znaša 10.000 lir.

Na tržaški filozofski fakulteti je uspešno diplomirala

LIA LEGISA

Ob priliki ji čestita ŠD Sokol in ženska odbojarska ekipa.

Na šahovskem EP remi Jugoslavije s Sovjeti

V nadaljevanju evropskega ekipnega šahovskega prvenstva Jugoslavija vse bolj prijetno preseneča. V četrtem kolu je namreč visoko premagala Zahodno Nemčijo s 6,5 proti 1,5, v petem kolu pa je celo opravila pravo senzacijo, saj je z brezhibnim sovjetskim šahovskim strojem remizirala 4 proti 4. Če je dve koli pred koncem prvo mesto že oddano prvi svetovni šahovski velesili Sovjetski zvezi, lahko trdimo, da je tudi drugo, razen seveda velikih negativnih presenečenj, oddano jugoslovanski reprezentanci. V petem kolu so tri najmočnejše evropske sile SZ, Jugoslavija in Madžarska visoko premagale Dansko, ZRN odnosno Bolgarijo ter se zatrdno usidrale na prva tri mesta razpredelnice, v šestem kolu pa je Madžarska presenetljivo gladko izgubila z Nizozemsko z rezultatom 5 proti 3, na prvi deski pa je Timman premagal Portischa.

Neodločen rezultat med SZ in Jugoslavijo je sad osmih, a ne vezanih, temveč zelo borbenih remijev, nazadnje pa bi lahko celo slavila jugoslovanska ekipa. Popolni rezultati so sledeči: Karpov - Ljubojevič, Polugajevski - Gligorič, Petrosjan - Nikolič, Beljavski - Kovačević, Tukmakov - Kurajica, Psahis - Hulak, Romanšin - Rajković in Jusupov - Ivanović vsi remi.

Popolna lestvica po petih kolih: SZ 29 točk, Jugoslavija 23,5, Madžarska 22,5, Anglija 22,5, Nizozemska 19,5, Bolgarija 17,5, Danska 14,5 in ZRN 11,5.

V zadnjih dveh kolih bo Jugoslavija igrala z Dansko in Anglijo, s samimi desetimi točkami v teh dveh dvobojih pa bi praktično osvojila srebrno kolajno, saj se bodo morali Madžari še pomeriti s sovjetskimi «velikani» (D.J.)

Po prvem krogu

AZZURRA ČETRTRA

Italijanska jahta se še lahko prebije v polfinale

NEWPORT — Danes se bo začel drugi krog tekmovalnj za American Cup, na kateri nastopa tudi italijanska jahta «Azzurra». Italijani so zaključili prvi krog na solidnem četrtem mestu in ako bodo ohranili to pozicijo tudi v drugem in tretjem krogu, bodo celo prestopili v polfinale. Medtem se vsi sprašujejo, kaj se skriva v spodnjem delu jadrnice «Australia 2», ki je doslej še nepremagana in glavni favorit za končno zmago. Izgleda namreč, da tiči razlog za tak uspeh prva na delu jadrnice, ki leži pod vodo in ki ga Avstralcji skrbno skrijejo, ko potegnejo ladjo na kopno. «Australia 2» bo torej skoraj gotovo zmagala med «izzivalci» in se bo spoprijela z doslej še nepremaganimi ameriškiimi jadrnicami. Med temi trenutno vodita favorit Liberty in Courageus s točko prednosti pred Defenderjem. Lestvica «izzivalcev» pa je po prvem

krogu sledeča: 1. Australia 2 (Avstral.) 11 točk, 2. Challenge 12 (Avstral.) 10 točk, 3. Victory 83 (VB) 8 točk, 4. Azzurra (It.) 5, 5. Canada 1 (Kna.) in France 2 (Fr.) 4 točke, 7. Advance (Avstral.) 0 točk.

1. — prvi	X 2
drugi	1 X
2. — prvi	2 1
drugi	X 2
3. — prvi	1 X
drugi	X 1
4. — prvi	2 1
drugi	X 1
5. — prvi	2 1 X
drugi	1 X 2
6. — prvi	X 1 2
drugi	2 X 1

Juventus ali Flamengo?

MILAN — Drevišnje srečanje med Juventusom in Flamengom bo odločalo o končnem zmagovalcu letošnjega «mundialita», turnirja namenjenega južnoameriškim in italijanskim ekipam, ki so se uveljavile na svojih celinah.

Poraz s Flamengom (2:0) je v bistvu odrezal iz boja za prvo mesto prav urugvajsko ekipo, ki je sicer še na čelu skupne lestvice, a je že odigrala vsa srečanja. V tekmi z Juventusom je Brazilcem Flamenga dovolj že delitev točk, Turinčani pa nujno potrebujejo zmago, s katero bi sami posegli po 100 tisoč dolarjev nagrade, ki pripada zmagovalcu. Trapattonijevo moštvo je v predzadnjem kolu z 1:0 odpravilo domači Inter, zmagoviti zadetek pa je v 27. minuti dosegel Storgato.

Druga tekma bo milanski derbi med Interjem in Milanom, ki pa bo odločal šele o četrtem oziroma zadnjem mestu.

Lestvica: Flamengo 5 točk (3 tekme), Penarol 5 (4), Juventus 4 (3), Milan 2 (3), Inter 0 (3).

Na sliki: gol Juniora (Flamengo).

Maico

ODLOČI SE IN ODPRVI SVOJO NAGLUŠENOST NA NAJBOLJŠI NAČIN. ENKRAT ZA VSELEJ. DANES LAHKO, KER TI POMAGA MAICO. DA SE PREPRIČAŠ, TI JE DOVOLJ POL URE. TAKOJ BOŠ VESEL OBCUTIL, DA SLIŠIŠ VSE... IN POPOLNOMA, KOT DRUGI. TA SERVIS JE ZASTONJ.

IZKORISTI GA.

v TRSTU	naš urad Ul. Maiolica 1 tel. 793-490	vsak petek in soboto
v SESLJANU	Lekarna dr. Furigo Narodna ul. 43 tel. 209-197	v torek, 5. 7.
v BOLJUNCU	Lekarna Val Rosandra tel. 228-124	v sredo, 6. 7.
v ZGONIKU (Božje polje)	Lekarna dr. Budin tel. 225-596	v četrtek, 7. 7.
v MILJAH	Ambulanta dr. Stener Ul. S. Giovanni 1 tel. 271-191	v ponedeljek, 11. 7.

URNIK: OD 9. DO 12.30 IN OD 16. DO 19. URE

P. Brumen: Treba odločnosti, glavo in veliko srce

Mladim košarkarskim talentom moramo priskrbeti tudi vodstvo
Posebna pozornost gre mladim trenerjem

II.

Nadaljujemo danes z intervjujem s priznanim košarkarskim trenerjem Petrom Brumnom, ki je prejšnji teden vodil košarkarski tečaj za mlade zamejske košarkarje.

«Povrnimo se k zamejski košarki. Ti si bil trener »prvega« Jadrana. Kakšne spomine imaš na tisto ekipo? Zakaj ti takrat ni uspel prestop v D ligo, kar je nato uspelo »drugemu« Jadranu?»

«Najprej bi poudaril, da je uspeh in napredek Jadrana zares nekaj izrednega. Nihče si takega »booma« ni pričakoval. Kar predvsem navdušuje, je kvaliteta igre, ki temelji na zelo dobrem skoku na odbite žoge. To daje igri veliko dinamičnosti in zanimivosti, zato ljudje ekipi tudi sledijo.

Zakaj je tej ekipi uspelo, kar meni ni uspelo? Rekel bi, da zaradi politike, ki smo jo hoteli uveljaviti. Tedaj smo namreč ločili člansko ekipo od mladinske. Obe sta sicer dosegli zadovoljive uspehe, člani pa so v »majsterci« izgubili s Servolano priložnost, da prestopijo v D ligo. Če bi tedaj to ekipo dopolnili z mladinci, bi nam verjetno prestop že tisto leto uspel. Vsekakor smo s kadetsko ekipo, ki smo jo tedaj ustvarili na Kontovelu, postavili bazo za današnji Jadran.»

«Ko že govorimo o združevanju, meniš, da je pravilno združevati že v mladinskih kategorijah?»

«Načelno menim, da je združevanje koristno. To seveda ne velja za najmlajše, kjer obstajajo določeni problemi, kot prevozi, odgovornost

itd. Za višje ekipe pa bi prav gotovo svetoval, da pride do kakih oblik sodelovanja. Kakšnih, ne vem, kar od daleč ne morem soditi in tudi ne poznam problemov posameznih društev. Zavedati pa se moramo, da je potrebna neka kontinuiteta, ki bi k Jadrnu vsako leto privedla kakega novega igralca, kajti neizogibno je, da vsako leto kdo iz tega ali onega razloga odpade.»

«Bi kaj povedal o svoji dejavnosti pri Ježici?»

«V minuli sezoni sem treniral člansko ekipo Ježice v 2. zvezni ligi. Žal smo iz lige izpadli, to pa zaradi nesrečno izbrane ekipe — bilo je namreč preveč vodilnih igralcev, sicer izvrstnih, ki so menili, da morajo »rešiti« ekipo. Usodno je bilo tudi pomanjkanje višine in pa dejstvo, da

je bila letos liga zelo močna. Nerodno izgubljena tekma je bila odločilnega pomena za izpad. S tem pa se moje sodelovanje pri Ježici ni končalo. Ostal bom tudi v prihodnji sezoni, ekipo pa bomo zelo pomladili, saj so štirje igralci odšli v druge klube, štirje pa prenehali z dejavnostjo. Nadomestili jih bomo z mladimi košarkarji letnikov 1966 in 1967, s katerimi bomo igrali v 1. republiški ligi. Potrebna bo seveda izredna borbenost, da ne bomo izpadli. Če pa nam bo to uspelo, bo seveda velik moralni plus.»

«Bi se vrnil trenirat v Trst?»

«V Trstu sem preživel res edinstveno leto. V sedmih letih pa se je marsikaj spremenilo. Sedaj imam, poleg drugega, družinske probleme. Vsekakor se vedno silno rad vracam

v ta prostor. Zelo rad sodelujem pri vseh pobudah in mislim, da tu lahko dam še veliko svojega. Zadovoljen pa sem, da so še vidni sadovi mojega vztrajanja na nekaterih stvareh, ko sem treniral tu pri vas, kot na primer kar se tiče discipline. Vendar, ponavljam, vsakršna oblika sodelovanja z zamejstvom mi je v čast in zadovoljstvo.»

«Kakšen nasvet bi dal mlademu košarkarju in mlademu trenerju?»

«Igralcem, ki žrtvujejo nekaj svojega prostega časa za košarko in ki

S telesno vzgojo bodo otroci le pridobili

V repenski osnovni šoli se z najmlajšimi ukvarja vzgojiteljica Darma Purič. Tudi ona, kot številne njene

kolegice, je bila dvakrat na tečaju za vaditelje v Mozirju (več se jih ni mogla udeležiti zaradi šolskih obvez-

nosti) in sedaj vse znanje, ki si ga je pridobila, posreduje otrokom.

Kot vsa dekleta, ki delujejo na tem območju, se tudi Darma srečuje s podobnimi težavami glede angažiranosti staršev pa je dejala: »Sodelovanje s starši je dobro, vendar bi nam vsi morali pomagati, a to se žal ne dogaja. Tisti starši, ki že pošiljajo otroke k organizirani vadbi, so že doumeli pomen telesne vzgoje. Želja bi zato pozvali tudi vse druge, naj se čimprej vključijo v naš krog, saj je praksa že pokazala, da so otroci, ki se ukvarjajo s športom, tudi drugače veliko aktivnejši. Kljub temu je še dober del otrok, ki ne obiskuje nobene pošolske aktivnosti in to ni prav. Otroke je treba čimprej navajati k skupnemu življenju z vrstniki. Telovadba se jim bo še kako obrestovala, ne samo, če bodo hoteli doseči dobre športne rezultate.»

«Je po tvojem velika razlika med vaškimi in mestnimi otroki?»

«Določena razlika je, saj ima otrok, ki živi na podeželju, na voljo doma-

či vrt in naravo. To bržkone pripomore k pravilnejši in bolj zdravi rasti. Vendar se ta razlika čedalje bolj krči. V zgornji občini je celodnevni pouk, tako da otroku ostane le malo časa za igro, predvsem za tisto, ki si jo sam izbere in s katero najbolj razvija svojo domišljijo.»

Glede preobremenjenosti otrok, o kateri je bilo v naši rubriki že mnogo govora, pa je Darma mnenja, da sicer problem obstaja, a da vendar ni tako pereč, saj otroci po navadi sami zavračajo to, česar ne morejo storiti ali kar jim ne leži.

Z letošnjo sezono je Darma kar zadovoljna, tudi zato, ker ji je na pomoč priskočil Robert Milič s svojim strokovnim znanjem, ki ga je pridobil v Ljubljani. Za bodoče pa upa, da bodo k telovadbi zahajali prav vsi otroci, že zlasti tisti, ki jih doslej ni bilo.

M. ŠUSTERŠIČ

Na sliki: Darma Purič s svojimi mladimi varovanci.

so še nekoliko neodločni, ali bi, ali ne bi, bi dejal: polovicarstvo je obsojeno na neuspeh; potrebna je odločnost, kajti talent se z neodločnostjo ne stopnjuje. In še nekaj: košarko je treba igrati z glavo, s srcem, z velikim, velikim srcem... Seveda so tudi potrebni taki, ki bi budno pazili na te talente. Pri tem pa je treba posebno pozornost posvetiti tistim mladim trenerjem, ki jim je košarka posebno pri srcu in zanjo žrtvujejo dejansko ves svoj prosti čas.»

S tem tudi zaključujemo pogovor s Petrom Brumnom ob upanju, da bo še veliko podobnih priložnosti, ko bo naš sogovornik ponovno gost naših košarkarskih društev.

MARKO OBLAK

Danilo Lokar

Sodni dan na vasi

Med visokimi krajevnimi uradniki v njegovem spremstvu je nastalo kratko pred tem prerivanje in prerivanje. Večina njih je duceju odločno odsvetovala, da bi govoril ljudstvu. Zaradi tujezemskih vlad, ki so prežale na vsak njegov gib in besedo. Tako, se je zgodilo, da je Mussolini prav v hipu, ko je videl, da je večina proti temu, da očitno govori, z odrezano kretnjo in s krepkim korakom stopil pred občinstvo, ki je bilo, v vsej naglici sklicano, napolnilo skoro polovico trga. Odločil se je za nastop tudi zato, ker ni dal doslej generaliteti in prefekturi nobenih jasnih navodil ali celo ukazov. Hotel je to opraviti pred njimi in pred javnostjo obenem. Hotel je svojo misel podčrtati, poudariti.

Rekel je: «Ta dežela, ki je uživala skozi dvajset let našo posebno pažnjo, skrb in ljubezen, se je izrodila tako, da bo treba strupeni sad pokončati z ognjem in mečem. V službi nam smrtno sovražnih držav in z njih pomočjo se organizirajo tolpe morilcev, tatov in banditov, ki ogrožajo našo vojsko, jo zahrbtno napadajo in sramote. In tem tolпам je domače prebivalstvo prijazno, jih štiti, jim daje vsakršno potuho. Preden bi mogel roditi ta proces razkrajanja hujše posledice, ga moramo prestreči. In storili bomo kakor Julij Cezar z nepokorno Galijo: požgal je uporne vasi do tal, poklal vse moške ali jih oddal v vojsko, ženske, starce in otroke pa odpeljal v sužnost daleč od doma.»

Podkvestor, v službi posebno goreč mlad človek s Sicilije — bil ni med onimi, ki so duceju odsvetovali očitni nagovor — je zrl nepremično v široki, nad lopatami močno bokani Mussolinijev hrbet, zrl na beli polkrog las nad ušesi in široko rjavo plešo po lobanji, a v ušesih mu je obsedela le besedica prestreči.

Vtem se je govornik obrnil, s krepkim korakom stopil v sobano, bil je v škornjih, pogledal živo okrog sebe in vzkliknil:

«Prevenire! Prevenire! Prestreči!»

Pri tem je opisal z glavo polkrog stoosemdesetih stopinj.

S trga je prihajalo dolgotrajno vzklikanje, ki se je kmalu sprevrglo v ritmičen krik, ki je bil čisto podoben lajanju:

«Duce! Du—ce! Du—ce!»

«Duce! Du—ce! Du—ce!»

Mussolini je pred zbranimi funkcionarji hitro še enkrat povzel misel, ki mu je tako ugajala, ko se je

2.

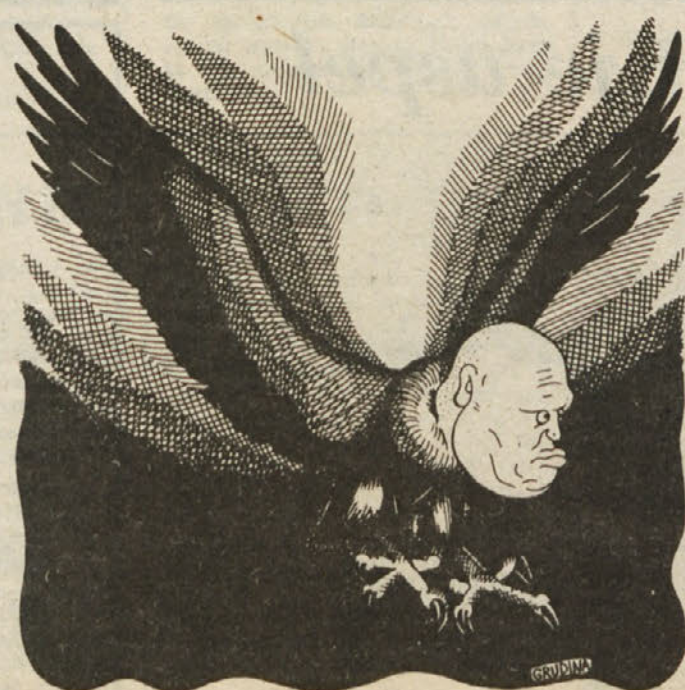
zjutraj prebudil v Pisi in v avtomobilu drvel na letališče. Pravzaprav je ponovil govor, ki ga je pravkar imel množici.

Mladi podkvestor je zrl za njim, ko je minuto nato hitro, krepko stopal, skoro tekkel po stopnicah in z usločenim hrbtom na pošev smuknil skozi vrata v avto.

Navodila, ki jih je polkovnik Isteni dobil še tisti večer od generala Bonomija, so bila povsem splošnega značaja. Polkovnik je imel po svobodni volji izbirati kraj, osebe, po lastni razsodnosti tudi zapletljaj, ker — to je bilo ponavljano in ponavljano — primer mora biti za strah vsej deželi.

Polkovniku Isteniju je bila zadeva zoprna. Dasi aktiven častnik, je bil vse od prve ure proti sedanjji vojski, ker se mu je videla prezgodaj začeta, nepotrebna in brezizgledna. Razmerje svetovnih sil je bilo tako, da njegova domovina v dolgi vojski ni mogla biti med zmagovalci. Ta vojska ni bila ljudska zadeva. Ljudstvo jo je občutilo kot nesrečno usodno dogodivščino. Bila je predvsem zadeva klike, ki je vladala in uporabljala večnostna, zanesena gesla v pusti majhni vsakdanjosti. Zato se polkovnik ni hotel ukvarjati s to stvarjo in jo je izročil, kakor jo je prejel.

Tako je prišla, preskočila je medtem več glav, v roke podporočniku Facchiju, ki naj zadevo v celoti inscenira. Ker je bil le izvršni organ višjih in najvišjih povelj, se podporočnik izročene mu naloge ni ustrašil, narobe, zdelo se mu je, da mora stvar skrbno in dobro opraviti.

Facchi je bil eden izmed onih, ne preveč redkih ljudi, ki so zmožni klati, požigati, streljati, če pride tako povelje od zgoraj, če jim tako rekoč vodi roko tuja, višja sila.

Razen tega se je čutil počaščenega. Prav njega so izbrali, črnega malega zlodeja.

Stopil je v bar in sedel s hrbtom proti točilnici. Preveč mu je lice sijalo, prevelika naloga mu je bila zaupana — čutil je.

Prvo, kar mu je bilo jasno, je bilo to, da poblazenli Tinej, ki leži že mesec dni v bolniški sobi in je zmerom bolj zmeden, ni primerna oseba za žrtev. To mu je bilo namignjeno kar tako mimogrede.

«Farò io,» je ponavljal, «opravim sam, storim sam.» «... ali kakšna druga primerna, nepotrebna oseba, pripadajoča oboroženim silam,» se je glasila ona usodna beseda.

Podporočnikova misel je iskala drugje. Pred meseci so bila v trgu dekleta iz Trsta, stanovala so v hotelu in on si je našel med njimi nad vse ljubko mlado stvarco, ki se je bila priklenila nanj kar z velikim ognjem. Ko je zvedel, da gospodinja zahteva, da gredo iz sob, in da so karabinjerji o tem obveščeni, se mu je zdelo nemogoče, da bi ostal sam brez dekleta. Naročil ji je, naj se v hotelu skrbno zaklepa.

A neke noči ga vrže s postelje silovito nabijanje s puškinim kopitom na vrata (dekletu malo da mu ni v rokah omedlelo) in karabinjerski marešal vdre v hotelsko sobo s tremi možmi. Še tisto uro odpeljelo dekleta na orožniško postajo in s prvim jutranjim vlakom v domačo občino.

Tega ni bilo moč pozabiti. In tudi ne zadeve z ukradenim svinino. Fantom je bil lahkomišljeno privolil, da vzamejo s sabo iz kašče v gostilnici na Ustju, pol ure daleč od trga, nekaj krač, a vzeli so vse, kar je roka dosegla, gnjati, klobase, mehurje masti. Gostilničar Daro jih je po imenu naznanil karabinjerskemu marešalu. A ta namesto da bi zadevo potlačil, kakor mu je bil polkovnik namignil, je napisal dolgo poročilo. Fantje so morali poravnati trikratni izmere vrednosti ukradenega blaga, bilo jim je prepovedano prosto gibanje in oddaljitev iz trga in vseh deset »tatov« je bilo odbranih, da gredo s prvim transportom na vzhodno fronto.

To je kričalo po maščevanju nad karabinjerskim marešalom, nad gostilničarjem Darom, nad vsemi temi »krvniki«. Kakšna blaznost! Na vzhodno fronto! — v gotovo smrt. Podporočnik Facchi ni pozabil, da si je bilo že dolgo od tega. Na fronto — črn svet se mu je delal pred očmi.

In prav v zadnjih tednih se je ta možnost približala, postajala gotovost. Priprave za odhod na bojišče so bile v največjem teku.

Sedel je v baru, popil dve črni kavi in konjaček, se presedel, obrnil z obličjem proti točilnici, si gladil ozk brčici nad ustno.

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebne mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPL.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Za škodo po dioksinu v Sevesu Občini ponujajo samo 5 milijard

MONZA — Seveso, ime majhnega kraja v Lombardiji, je že postal soznačnica za ekološko katastrofo, kot svoj čas angleško mesto Coventry za teroristično bombardiranje in Auschwitz (poljski Oswiecim) za načrti množični umor. In sedaj krivica, transnacionalno družbo «Hoffmann - La Roche», ni sram ponujati prizadej občinški upravi kot odškodnino za vse zlo, ki ji ga je povzročil, za sedanje čase smešni znesek 5 milijard lir, kar bi morda zadostovalo za izgradnjo družbenega središča, kjer bi se prebivalstvo morebiti shajalo, da se tolaži in skuša pozabiti na pretrpljene fizične in moralne rane.

Toliko so nesramno ponudili pravni zagovorniki kemijskega velikan, ki je brezbržno zadržal strupene odpadke, prepojene s smrtno nevarnim dioksinom, kar 7 let v svoji tovarni «Icmesa» pri Sevesu, nakar je kljuboval vsemu evropskemu javnemu mnenju in celo preziral uradne pozive vladnih oblasti več evropskih držav, preden je naposled povedal, kje je končalo 41 nevarnih sodov s strupenimi odpadki, ki jih (kolikor je znano) še niso uničili.

Naravno je, da je sedanji župan iz Sevesa Giuseppe Cassina, kot pravni zastopnik občine, tako malone poniževalno ponudbo zavrnil na včerajšnji obravnavi pred sodiščem v Monzi. Zelo zanimive in odkrivajoče logiko in moralo, ki vodi delovanje transnacionalnih družb, v tem primeru «Hoffmann - La Roche», so bi-

le pa izjave njegovega predhodnika Francesca Rocca, ki je vodil občinsko upravo od 1970 do 1980 in torej tudi v času, ko je prišlo do nesreče, ki je povzročila toliko gorja prebivalstvu in okužila obširno ozemlje okrog tovarne. Ta je povedal, da je dan po uhanju dioksinkega oblaka iz reaktorja «Icmesa», vodstvo podjetja sploh zamočilo nevarnost dioksina in le priporočilo, naj prebivalstvo ne uživa v bližini pridelanih površin. Tudi po 5 dneh je direktor von Zwhel prikrival nevarnost, tako da so šele 10 dni po nesreči izvedeli za prisotnost dioksina in še pozneje, da je treba evakuirati prebivalstvo, ki je že utrpelo poškodbe na koži in v drugih organih.

Mondrian ga je drago stal

Sigeki Kamejama se zadovoljno smehlja, ko razkazuje fotografu kopijo Mondrianovega olja z naslovom «Kompozicija z rdečo, modro in rumeno barvo». Možakar je namreč kupil sliko na dražbi v Londonu in za original odštél poldrugi milijon funtov šterlingov, kar znaša v italijanskih lirah čedno vsoto 3,5 milijarde (Telefoto AP)

«Dragi Heinz, tukaj je vse čudovito...»

DUNAJ — Po lanskoletnem obdobju «suih krav» v jugoslovanskem turističnem gospodarstvu, je povsem razumljiva velika pozornost, s katero turistični delavci in vsa jugoslovanska javnost, spremljajo uvodni del letošnje turistične sezone. Prve lastovke res še ne prinašajo pomladi, so pa znanilke dobrih ali slabih obetov v obdobju, ko je turistična torta iz konjunkturalnih razlogov vse manjša in zato toliko bolj poželjiva.

Eden od barometrov jugoslovanskega turističnega priliva je prav gotovo razpoloženje, ki ga do počitnic pri južnih sosedih kažejo preračunljivi

vi Avstrijci, od nekdanj dobrodošli gostje tudi v turistično visoko razviti Italiji.

«Dragi Heinz, tukaj je vse super, hrana je poceni, hotel udoben, morje naravnost čudovito...» je pisalo na razglednici Dubrovnik, ki jo je na Dunaj poslala ena od prvih avstrijskih lastovk na Jadranu. Ko se je vrnila domov, je lastovka svoje vtise potrdila, le nad prevozom se je nekoliko potožila: iz Avstrije da ni charter poletov, cariniki na mejnih prehodih pa so včasih prestrogi.

Avstrijska televizija je nekaj takih lastovk zbrala in z njimi posnela dokumentarni film o tem,

kako so preživele počitnice v Jugoslaviji in predvsem o tem, kako je tam s preskrbo. Reči je treba, da ni bilo slišati nobene hujše pripombe: hrana da je dobra, hoteli prav tako, gostoljubje zagotovljeno, uslužnost velika... «Prijetno sem presenečena,» je izjavila mlada Avstrijka, «vse je bilo čudovito, benzina ne primanjkuje in tudi kave je dovolj...»

Zaključek avstrijske televizije je bil spodbuden: naši južni sosede so se očitno boljše pripravili na letošnjo turistično sezono kot lani, poskrbeli so za popolnejšo oskrbo in večjo udobnost

Umrl «kralj» poljskih Romov

VARŠAVA — V 82. letu starosti je v Wrocławu umrl «kralj» poljskih Romov Jan Lakatosz. Vest je sporočila poljska tiskovna agencija «PAP», ki je navedla, kako je bil pokojni Lakatosz «zaradi svojih zaslug med Romi spoštovan in ljubljen od vseh». Lakatosza bodo pokopali v Wrocławu, pogrebne svečanosti se bodo udeležili predstavniki vseh romskih skupnosti Poljske, svoj prihod pa so najavili tudi «kralji» iz drugih držav. Po pogrebu bodo izvolili novega «kralja» poljskih Romov.

Paznik dal «prosti izhod» jetnikom

GISSI — Z blago kaznijo in amnestijo se je sodno končalo neobičajno obnašanje nekega jetniškega paznika zapor v Gissiju pri Chietiju, ki je v večernih urah spremljal svoje jetnike kot dobre znance v razne restavracije, se z njimi zabaval pozno v noč, jim dovolil, da so prespali doma, zjutraj pa so se poslušno vračali v zapor. Jetniškega paznika Angela Nataleja so obsodili na 7 mesecev, zaradi amnestije pa ne bo obsedel niti enega dneva za rešetkami, kljub temu da je bila obtožnica precej huda: sodelovanje pri begu iz zapora in korupcija. Bržkone bi vsa zadeva ostala le skrita domena med zaporniki in razumevajočim paznikom, ko ne bi eden od zapornikov doma v tlemu jezil udaril svojo mater. Sosedji so zaradi krikov ženske poklicali karabinjerje, ti pa so debelo pogledali, ko so se znašli pred zapornikom na «prostem izhodu». Sodniki so blago ravnali tudi s preostalimi jetniki, saj so se vsi na večerni prostosti lepo obnašali in bili vsako jutro točno v jetnišnici.

Zahteva prostost za Barbieja

PARIZ — Odvetnik bivšega «lyonskega krvnika» Klause Barbieja je ponovno zahteval osvoboditev za svojega varovanca. To je že drugič, da odvetnik Verges predloži tako zahtevo. Trdi namreč, da je Francija nezakonito dobila bivšega načelnika lyonskega gestapa, saj med Francijo in Bolivijo ni določil o ekstradiciji. Vsekakor ni dolžnost francoskih sodnikov ugotavljanje zakonitosti Barbiejeve izročitve, saj niso pristojni za bolivijske zakone, a morali bi razveljati nezakonito ekstradicijo in Barbieja osvoboditi. Bržkone bodo podobno kot prvič tudi tokrat sodniki zavrnili zahtevo.

«Razparača» bi lahko aretirali mnogo prej

LONDON — Angleška policija bi bila lahko mnogo prej odkrila «yorkshirskega razparača» in aretirala Petra Sutcliffea potem ko je umoril 7 žensk. Dejansko je Sutcliffe umoril 13 žensk, kar pomeni, da bi lahko večja vestnost policije rešila šest življenj. Vest je sporočil bivši poveljnik policije zahodnega Yorkshira, Ronald Gregory, ki je v nekem tedniku (proti plačilu sto milijonov lir) objavil svoje spomine in opisal vse napake policajev, ki so bili zadolženi za preiskavo.

Že leta 1977 je namreč policija izdelala identikit nekega moškega, ki je v Yorkshiru s kladivom napadel Marilyn Moore, a se mu je ženska izvila in zbežala. Ta identikit je bil zelo natančen in je v celoti ustrezal podobi Sutcliffea. Policija pa tega napada ni nikoli povezala z «razparačem».

Drugi zanimiv podatek govori o tem, da so v teku preiskave Sutcliffea kar devetkrat zaslišali, vsaki-krat pa ga je zasliševal drug policist, ki seveda ni vedel za ostala

zasliševanja. To se sedaj ne bi moglo zgoditi, ker je policija opremljena z elektronskimi možgani, ki stalno in sproti preverjajo vse podatke.

Skratka, nihče ni popoln in tudi angleški policiji lahko marsikdaj «spodrsne». Taki spodrsnjaji so seveda zelo neprijetni in povzročajo nemalo polemik. Policija se je osmešila, svojci žrtev so ogorčeni, edini, ki ima od tega dobiček pa je bivši policijski poveljnik, saj bi sicer njegovi spomini ne bili vredni piškavega oreha.

Pet mrtvih v nesreči pri Brindisiju

BRINDISI — Pet mrtvih in eden ranjen je težak obračun prometne nesreče, ki se je pripetila včeraj ponoči v bližini kraja San Pietro Vernotico pri Brindisiju. Mercedes, ko ga je upravljal 26-letni Dario Ninfo iz Gagnana pri Lecceju, je iz še nepojasnjenih razlogov (kaže pa, da eden od obeh voznikov ni spoštoval znaka za obvezno dajanje prednosti) silovito trčil v fiat 128 s petimi osebam na krovu, tremi fanti in dvema dekletoma. V fiatu so se peljali trije mornarji bataljona San Marco Fabrizio Ferretti, Vittorio Baldarelli in Antonio Traversi, stari 20 let, ter 18-letna Teodora Pastore in 16-letna Angela Borraccino.

Velika izbira CVETIC in RASTLIN
za stanovanja vrtrove

z dostavo na dom
vse potrebno
za izredne priložnosti — nadalje
semena - čebulice in gnojila

TRST —
Salita di Greta 34/a —
Telefon 411-219

Poskusni polet je uspel

127 kg težak hidroplan, ki ga vidimo na sliki je opravil svoj prvi poskusni polet nekje pri Bordeauxu (Telefoto AP)

Garden Center Trieste

Na novo ustanovljen tržaški agrarni center v korist vsem, ki ljubijo rastline in naravo.

Razpolaga z velikim rastlinjakom, kjer si lahko izbereš najrazličnejše sobne in vrtnne rastline.

Končno specializiran center za popravila in vzdrževanje vseh kmetijskih strojev.

Bogata zaloga strojev in rezervnih delov.

GARDEN CENTER

PRI OREHU malo pred mejnim prehodom - ŠKOFIJE
Tel. 040/231985